Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ♦ TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1996 йил 15 июнь, шанба • № 47 (10.822) • Эркин нархда сотилади

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 13 июнь куни Европа тикланиш ва тараққиёт банки (ЕТТБ) президенти Жак де Ларозьер раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

Президент Ислом Каримов Ўзбекистон билан Европа тикланиш ва тараққиёт банки ўртасидаги алоқалар ривожлангани сайин ўзаро ишонч ҳам тобора мустаҳкамланиб бораётганини мамнуният билан қайд этди. Ўзбекистон раҳбари айни пайтда мамлакатимиз ЕТТБ билан бир қанча лойиҳаларни ҳамкорликда муваффақиятли амалга ошираётганини таъкидлаб, бундай шериклик ўзаро манфаатли бўлаётганини айтди.

— Биз Европа тикланиш ва тараққиёт банкини молиявий кўмак берадиган ташкилот сифатидагина эмас, балки, бозор ислоҳотларини амалга оширишда қимматли маслаҳатлар бера оладиган обрўли муассаса сифатида ҳам ҳурмат қиламиз, — деди юртбошимиз.

ЕТТБ президенти банк директорлар кенгаши Ўзбекистон билан ҳамкорликни янада кенгайтиришга қарор қилганини таъкидлар экан, бу ҳамкорлик алоқалари истиқболи порлоқ эканини айтди.

Қабул маросимида Ўзбекистон бош вазири Ў. Султонов, Марказий банк бошқаруви раиси Ф. Муллажонов, ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқаруви раиси Р. Азимов иштирок этди.

Учрашувда Европа тикланиш ва тараққиёт банкининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари Исао Каваниши ҳозир бўлди.

* * *

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 14 июнь куни Бельгия ҳукумати расмий вакили, сенатор Роберт Урбен раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

Ислом Каримов Ўзбекистон халқи Бельгияни яхши билишини, унинг Европада ва жаҳонда муҳим ўрин тутишидан воқифлигини таъкидлади. Ҳудудида Европа Иттифоқи (ЕИ) қароргоҳи ва муассасалари жойлашган Бельгия Ўзбекистон билан ЕИ ўртасидаги ҳамкорликни ёқлаб овоз бергани муҳим аҳамиятга эга эканини қайд этди.

— Бельгия катта экспорт қудратига эга мамлакатдир, — деди, жумладан Ўзбекистон раҳбари. — Ўзбекистон ҳам табиий захираларга, хомашёларга бойдир. Шу боис икки мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий ва бошқа турли соҳаларда ҳамкорлик борасида фойдаланилмаган имкониятлар кўп.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон Республикаси билан Бельгия Қироллиги ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари В. Чжен, ташқи ишлар вазири ўринбосари Ш. Шоисломов иштирок этди.

Учрашувда Бельгия Қироллигининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси М. Адам ҳозир бўлди.

(ЎзА).

Таҳририятга хат

ДЕҲҚОН ТАШАККУРИ

МУСТАҚИЛ Ўзбекистонимизда ҳукуматимиз, хусусан Президентимизнинг саъй-ҳаракатлари, ташаббуси туфайли халқ хўжалиги, шу жумладан, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш, мўлкўлчиликни таъминлаш ва бу тармоқда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга қаратилган қатор тадбирлар, ниҳоятда савоб ишлар амалга оширилмоқдаки, булар ҳозирги кунда ўзининг самарасини бермоқда.

Буни бизнинг хўжаликларимиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Ҳар икки хўжаликда ҳам Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун деҳқонларимиз астойдил ишламоқдалар. Маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, унинг таннархини арзонлаштириш ва аҳолига сифатли истеъмол маҳсулотлари етказиб беришга ҳаракат қилаяпмиз. Ўз навбатида қишлоқ аҳли, деҳқонларни ижтимоий ҳимоя қилиш, уларнинг меҳнатини қадрлаш ва рағбатлантириш соҳасида ҳам чора-тадбирларни кўраяпмиз.

Ҳар икки хўжаликда ҳам сабзавот, шу жумладан, картошка етиштиришда, айниқса, уруғчиликка катта аҳамият берилаётир. Бу борада, хусусан, «Бўзсув» жамоа хўжалигида янги ютуқлар қўлга киритилаётир. Хўжаликда 1993-1994 йилларда Голландиядан келтирилган картошка уруғлари экилиб шу мамлакатнинг технологияси бўйича парвариш қилиниб, юқори ҳосил олинди.

Бироқ бозор иқтисоди қийинчиликлари туфайли келгуси йилда Голландиядан келтирилган уруғлик учун пул тўлашга бироз қурбимиз етмай қолди.

Ҳукуматимизга минг раҳмат. Бу йил яна биз — деҳқонларга ён босди. Голландиядан хўжаликларимизда синаб кўрилган «Романо», «Кординал», «Эскорт» навли картошкаларнинг уруғларини олишга муяссар бўлдик.

Шуниси қувончлики, бу уруғлик давлат томонидан пул тўланиб, келтириб берилди. Бу ҳиммат, бу саховатдан деҳқонларимизнинг боши кўкка етди. Бунинг учун энг аввало ҳурматли юртбошимиздан ғоят миннатдормиз. Бу борада, шунингдек, «Ўзмевасабзавотузум» уюшмаси раҳбари Баҳром Носиров, шу уюшма ИМПЕКС раҳбари Бахтиёр Умаров, республика «Сабзавоткор» фирмаси раҳбари Муқаддам Умароваларнинг ҳам жонбозлик кўрсатганликларини айтиб ўтиш керак.

Қарс икки қўлдан, дейдилар. Биз — деҳқонлар бундай ғамхўрликка амалий иш билан жавоб беришга ҳаракат қиляпмиз.

Аъзам АБДУВАЛИЕВ,
Зангиота туманидаги «Қорасув» жамоа хўжалиги раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими, меҳнат фахрийси,

Алишер ҒАФФОРОВ,
шу тумандаги уруғчиликка ихтисослашган «Бўзсув» деҳқон-фермерлар уюшмаси раиси.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ: воқеалар, хабарлар, янгиликлар

16 ИЮНЬ — ТИББИЁТ ХОДИМЛАРИ КУНИ

ЭРТАГА шифокор деган юксак номни оқлаб келаётган нажоткорлар ўзларининг касб байрамларини нишонлайдилар. Фурсатдан фойдаланиб вилоятимизда хизмат қилаётган 5,5 мингдан зиёд шифокорлар ва 25 мингга яқин ўрта табобат ходимларини ана шу байрам билан муборакбод этар эканмиз, касблари жасорат ва фидойилик, қалблари пок ва фикрлари соф бўлган азиз тиббиётчиларга қарата қўлларингиз дард кўрмасин, инсоний фазилатлар бир зум ҳам қалбингизни тарк этмасин, деб қоламиз.

Суратда: Чиноз туманидаги марказий шифохонанинг ҳаёт бахш этиш бўлими врачи Одилжон Каттахонов бемор болага ташҳис қўймоқда.

А. РАҲИМОВ олган сурат.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН МУЛОҚОТ

11 июнь куни Республика Президенти девонида республика Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси А. Ш. Ҳабибуллаев ва қишлоқ хўжалиги вазирининг ўринбосари А. Н. Скоробогатенко республика матбуоти вакиллари билан учрашдилар. Ўзаро мулоқот пайтида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йилгача бўлган даврда мамлакат қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисидаги қароридан келиб чиқадиган вазифалар, табиатни муҳофаза қилиш, аҳолини ичимлик суви билан таъминлашнинг аҳволи, сув танқислигини ҳал этиш ва сув сифатини яхшилаш, ер ресурсларидан фойдаланиш, уни шўрланиш ва емирилишдан сақлаш масалалари ҳақида атрофлича сўз борди. Мулоқот-суҳбат давомида А. Ш. Ҳабибуллаев ва А. Н. Скоробогатенко мухбирларнинг саволларига тўла жавоб бердилар.

Рафиқ ТУРСУНОВ.

Қимматли қоғозлар бозорига кенг йўл

ҲИМОЯСИ ЗЎР БЎЛСА...

МАМЛАКАТИМИЗ халқ хўжалигининг барча тармоқларида иқтисодий ислоҳотлар кенг кўламда давом этмоқда. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш ишларининг янги босқичида йирик саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари ҳамда хўжаликларнинг мулк шакли ўзгармоқда. Улар асосида кўпроқ ҳиссадорлик жамиятлари барпо этиляпти. Ҳозирги кунга келиб уларнинг сони тўрт мингтадан ҳам ошиб кетди. Биргина пойтахт вилоятимизда юзлаб шундай жамиятлар ишлаб турибди.

Уларнинг аксарият кўпчилиги ўз акцияларини чиқармоқда. Бундай қимматли қоғозларнинг бир қисми бевосита меҳнат жамоаси аъзолари ўртасида имтиёзли ёки оддий шаклда тарқатилаётган бўлса, бир қисми қимматли қоғозлар бозорига чиқарилмоқда.

Қимматли қоғозлар, шу жумладан, акцияларни чиқариш қатори уларни ҳимоя қилишни таъминлаш ҳам талаб этилади. Уларни сохталаштириш эҳтимолдан холи эмас. Шундай бўлгач, қимматли қоғозларни ҳимоя қилишга қандай эришиш мумкин? Бунинг учун қандай чора-тадбирларни амалга ошириш зарур?

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитасининг қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва уни назорат қилиш маркази ташкил этган конференция баайни шу мавзуга бағишланди. Унинг ишида республика Марказий банки, Давлат мулк қўмитаси ходимлари, қимматли қоғозлар ишлаб чиқарувчи корхоналар раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашдилар.

Ўзбекистон Республикаси давлат мулк қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари А. Абдуқодиров конференцияни очиб, шуни таъкидладики, иқтисодий ислоҳотларнинг иккинчи босқичи давом этаётган ҳозирги вақтда қимматли қоғозларни ҳимоя қилиш муҳим аҳамиятга эгадир, бу ишни ҳозирдан пухта йўлга қўйиш ва акцияларнинг сохталарини тайёрлашга олиб келиши мумкин бўлган барча йўлларнинг олдини олиш, аввало, акцияларнинг ўзини ҳимоя қилиш даражасини ошириш лозим.

Конференцияда қайд этилганидек, республикамиздаги саноқли корхоналаргина шундай қоғозлар ишлаб чиқармоқда. Конференцияда сўзга чиққан айрим корхоналар вакиллари — Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳузуридаги давлат ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари В. Мирончук, «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни бош директори И. Шоғуломов, «Матбуот» комбинатининг бош муҳандиси М. Зайтаев, «Белгим» ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси А. Мираҳмедов, қимматли қоғозларни ҳимоя қилиш бўйича мутахассис С. Давидов ва бошқалар ўз сўзларида республикада бу қоғозларни ҳимоя қилишнинг барча негизлари борлигини, мавжуд қувватлардан янада кенгроқ фойдаланиш кераклигини, қимматли қоғозларни хорижий мамлакатларга буюртма бериб, тайёрлатишга ҳожат йўқлигини таъкидладилар ва уларни ҳимоя қилишни кучайтириш билан боғлиқ бўлган фикр-мулоҳазаларни баён этдилар.

Конференция қатнашчилари маҳаллий ва хорижий мамлакатларда ишлаб чиқарилган акциялар, бошқа қимматли қоғозлар ва матбаа маҳсулотлари билан танишдилар.

Мирсобир МИРҲАМИДОВ.

ҲАР КУНИ 30-40 ТОННА

Эртаги сабзавот орасида карамни ўрни бўлакча. Зангиоталик деҳқонлар буни ҳисобга олган холда кўплаб карам етиштиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу йил 200 гектар ердаги карамнинг «Коппенгаген», «Июнь» навларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Айниқса, «Қорасув», «Мустақиллик», Навоий номли жамоа хўжаликлари ижарачи деҳқонлари бу экиндан баракали хирмон кўтармоқдалар. Ҳар куни шаҳарликларга 35-40 тонна карам етказиб беріляпти.

Шунингдек иссиқхоналарда етиштирилган помидор ҳосили ҳам эл дастурхонига тортиқ қилиняпти. Бу борада «Қўйлиқ» агрофирмаси, «Ўзбекистон», «Наврўз» жамоа хўжаликлари деҳқонлари намуна кўрсатяптилар. Шунингдек, зангиоталиклар саримсоқ пиёздан ҳам мўл ҳосил етиштирдилр, режадаги 90 тонна ўрнига ҳозиргача 125 тонна ҳосил топширилди.

Носир ИСАЕВ.

Мавзуга қайтиб

ҲАМОН ҚУЛФЛОҒЛИК

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг 1995 йил 30 декабрь сонида «Қулфни ким бузади?» сарлавҳали танқидий хабар босилиб, унда Ангрендаги Облиқ, Ғафур Ғулом, Гулбоғ қишлоқларида истиқомат қилувчи 8 мингдан зиёд аҳолига маиший хизмат кўрсатиш соҳадаги камчиликлар танқид қилинган эди.

Радио-телевизорни тузатиш, бичиш-тикиш, пойабзал таъмирлаш ва бошқа соҳаларда аҳоли оғирини енгил қилаётган маиший хизмат хоналарига қулф тушганлиги баён қилинганди. Мана, орадан ярим йил ҳам ўтдики, «Эски ҳаммом, эски тос» деганларидек қулфни очиб, аҳоли дардига қулоқ соладиган киши топилмаяпти. Натижада арзимас ишлар учун уч қишлоқ меҳнат аҳли бир неча километр йўл босиб, шаҳар марказига боришга, оворaю-сарсон бўлишга мажбур бўлмоқда. Қулфларни очиб, халққа хизмат қиладиган ишбилармонни топиш шунчалик қийинмикин?

Теша ШЕРАЛИЕВ.

«Тошкент ҳақиқати» газетаси таҳририяти ушбу ўринли талабга Ангрен шаҳар ҳокимлигидан амалий жавоб кутади.

ЯНА ТЎРТ ТУМАН МАРРАГА ЕТДИ

Вилоятда яна тўртта туманда пилла тайёрлаш режаси бажарилди. Бош пиллахоналар Янгийўл тумани хўжаликларидан 105,2 тонна, Қуйичирчиқ туманидан 110,6 тонна, Бекобод тумани пиллакорларидан 145,5 тонна, Ўртачирчиқ туманидан эса 110 тонна юқори сифатли хом ашё қабул қилиб олдилар.

— Ҳар бир туманда соҳа бўйича илғорликни қўлдан бермай келаётган тажрибакор хўжаликлар сафи кенгайиб боряпти, — дейди вилоят ипакчилик ишлаб чиқариш бошқармасининг раҳбари Остонақул Маттиев. — Янгийўлда «Тинчлик», Абдулла Ортиқов номли, «Ниёзбош», «Янги ҳаёт», Қуйичирчиқ туманида «Меҳнатобод» Улуғбек номли, «Гулистон», Беруний номли, «Тошовул», Ўртачирчиқ туманида «Қорасув», «Қайтмас», «Янги тўлқин» Алишер Навоий номли, Бекободда эса «Ўзбекистон», «Деҳқонобод»,»Далварзин», Улуғбек номли, «Ғалаба», Алишер Навоий номли, Ойбек номли хўжаликлар энг кўп ҳосил топширдилар. Туманларда ҳар бир қути қурт уруғидан 47-48 килограммдан пилла териб олинди. Хўжаликларда пилла топшириш давом этяпти.

Раҳим ҚОДИРОВ.

Тадбиркорлар кўмагида

ЎҚУВ йили тугаганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин ҳозирданоқ Пискент туманидаги мактабларда таъмирлаш ишлари бошлаб юборилди.

Тумандаги тадбиркорлар Қ. Мирзаев, М. Шукуриллаев, М. Саматов, М. Қурбонова ва бошқаларнинг моддий қўллаб-қувватлашлари, айрим мактаб ота-оналар кенгашининг ташаббус билан чиқишлари бу ишни жадаллаштириш имконини берди. Ҳалемай Дўсбеков номли жамоа хўжалигидаги 15-, туман марказидаги 1-,6-мактаблар янги ўқув йилига тахт қилинади.

Тўхташ ҚОСИМОВ.

САЛОМАТЛИК — АСОСИЙ МАҚСАД

Республика «Соғлом авлод учун» жамғармасининг вилоят бўлими саъй-ҳаракати билан туман ва қишлоқлардан тўпланган 30 нафар бола Тошкент маъданли сувлар санаторийсида бепул даволаниб, дам олмоқда.

Ўтган куни жамғарма мутасаддилари, шунингдек, халқаро миқёсда фаолият кўрсатаётган «Лего» фирмасининг республикамиздаги вакиллари ана шу болакайлар ҳузурида бўлдилар. Бу ташриф нафақат вилоятимиздан борган ўғил-қизлар учун, балки, у ердаги юзлаб дам олувчилар учун ҳам катта байрамга айланди. «Соғлом авлод учун» йўлланмаси билан дам олаётган ўн икки нафар бола шу куни бевосита «Лего» ўйин-танловининг иштирокчилари бўлдилар. Зангиота туманидаги 14-болалар боғчаси, Янгийўл шаҳрида тузилган «Қувноқ ёшлигим» болалар рақс дастаси ва Паркент туманидаги ҳаваскор болалар иштирокидаги концерт дастури ҳам барчага манзур бўлди.

Шу куни «Лего» ўйин-танловида ғолиб чиққан Равшанбек Қодиров (Тошкент тумани), Бахтиёр Миркаримов (Зангиота тумани), Ботир Муталов (Олмалиқ шаҳри) фирма ва «Соғлом авлод учун» вилоят бўлимининг махсус совғалари билан тақдирландилар. Томошабинлар меҳрини қозонган Аълохон Хасанхўжаев ва Озода Ашрметоваларга ҳам рағбатлантирувчи тухфалар топширилди. Умуман, ўйинда иштирок этган ҳеч қайси бола совғасиз қолмади. Биринчи ўринни олган Равшанбек эса энди «Лего» ўйин-танловининг республика босқичида иштирок этади. Агар у ерда ҳам ғолиб чиқса, ўйинни давом эттириш учун Данияга йўлланма олади.

— Бундай тадбирларни ўтказишдан мақсад болаларимизнинг соғлигини тиклаш, жисмоний ва маънавий фаолиятини ривожлантириш, — деди «Соғлом авлод учун» вилоят бўлимининг бошлиғи Ж. Роҳатова. — Биз бу ерга у ёки бу хасталик билан оғриган болаларни танлаб жўнатганмиз. Улар доимо шифокорлар назоратида. Бўш вақтларида бугунгидай қизиқарли тадбирларда иштирок этадилар.

З. ЭРАЛИЕВА.

ЎЛКАМИЗНИНГ БОШ БОҒБОНИ

Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик, виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, Меҳнат қаҳрамони, академик Маҳмуд Мирзаев 75 ёшга тўлдилар.

«Хон бўлсанг-да боғ ярат, гадо бўлсанг-да, боғ ярат...» Маҳмуд ака буюк бобокалонимиз Амир Темурнинг бу ўгитларини ҳамиша-ҳамрўз такрорлаб юришни яхши кўрадилар. Яхши кўрадиларгина эмас, бутун умр бўйи бу нақлга амал қилиб келяптилар.

Олийгоҳни тугаллаб, иш бошлаганда ҳам Маҳмуд Мирзаев боғдорчиликка, мевачиликка алоҳида меҳр ва ихлос билан қарай бошлади. Сира эсдан чиқмайди. Қибрай туманида хўжаликка раҳбар бўлиб ишлаб юрганларида машҳур соҳибкор Ризамат ота Мусамуҳамедовнинг назари ёш мутахассисга тушиб қолди.

— Бу ишларинг яхши ўғлим, — дедилар ота, — бизлар шароит тақозоси билан ўқиёлмай қолдик. Лекин, сен уқувлисан, билимлисан, насиҳатим шуки, боғдорчиликдаги бошлаган ҳайрли ишларингни илм билан омухта қилиб боргин. Ана шунда сира ютқазмайсан, кам бўлмайсан, иншооллоҳ...

Устознинг бу насиҳатлари бир умрга Маҳмуд аканинг қалбида муҳрланиб қолди. У 1948 йилда ҳозирги илмгоҳга раҳбар қилиб тайинлангач, ниятлари, мақсадларини амалга ошириш учун кенг имконият очилди. Ёш ва иқтидорли директор ўз атрофига илмга чанқоқ, изланувчан, касбига садоқатли мутахассислар ва олимларни тўплади. Улар билан биргаликда маслаҳатлашиб, бахслашиб илмий текшириш ишларини кенг кўламда бошлаб юборди. Зироатчилик, шу жумладан, боғдорчилик ота-боболаримизнинг қадимий касб-корларидан, улар яратган ва йўқолиб бораётган навларни тиклаш баробарида янги-янги навларни ҳам яратиш ғоят савобли иш эканлигини шогирдларига уқтирди.

Йиллар ўтди, илмий изланишлар, текширишлар ажойиб самаралар берди. Ўша пайтда институт бор-йўғи 130 гектар майдонда илмий ишларни олиб борган бўлса, ҳозирги пайтда 700 гектарга етди. Бундан ташқари ҳар битта вилоят, туманларда институтнинг бўлимлари, тармоқлари очилиб, у ердаги олимлар мутахассислар ҳам ўз устозлари бошчилигида ҳар йили меваларнинг ноёб турлари кўчатларини етиштириб, боғбонларга тортиқ қилмоқдалар. Айни пайтда институтда мева, узумнинг 64 га яқин янги навлари яратилиб, бу навлар кириб бормаган, ҳосил бермаган биронта туман, биронта хўжалик, биронта хонадон йўқ, десак муболаға бўлмайди. Ҳар йили институтда 18-20 миллион ҳар хил мева ва узум кўчатлари тайёрланиб тарқатилмоқда.

Олимлар бу кўчатларни яратиш ва тарқатиш билангина кифояланиб қолмай, уни ўстириш, парвариш қилишда ҳам амалий ёрдам бериб келмоқдалар.

— Ўзингиз биласиз, ҳозир бозор иқтисодиёти даври. Айрим хўжаликлар пулдан қийналиб қолишган...

— Ҳеч истиҳола қилмай, насияга бўлса ҳам кўчатларимиздан олиб кетиб экинглар, боғ яратинглар, — дея мурувват ва саховат кўрсатади Маҳмуд ака.

...Тунов куни бир хўжаликда бўлганимизда унинг раҳбари Маҳмуд аканинг бу хислатидан хурсанд бўлиб гапирди.

— Олимнинг гапига кириб, хўп иш қилган эканмизда. Мана боғларимиз ҳосилга ҳам кирай деб қолди. Қарздан ҳам қутилдик. Бу ёғи турган-битгани фойдага қолди...

Маҳмуд ака ўзининг тиришқоқлиги, зукколиги, ўзига ҳам, бошқаларга ҳам талабчанлиги билан, айтиш мумкинки, институтнинг донгини бутун дунёга таратди. Ҳар йили Қозоғистон, Туркманистон, Молдавия, Қрим вилояти ва бошқа ерлардан келиб, кўчат олиб кетишади. Арабистон мамлакатларида ҳам бу илмгоҳда етиштирилган кўчатлар ҳосил бериб, иссиқ ўлкаларни яшнатиб турипти.

Ана шу ҳақда ўйлар эканмиз, одамларга яхшилик қилиш, эзгулик уруғларини сочишни ҳаётининг бош мазмуни қилиб олган инсон ҳамиша одамларнинг, эл-юртнинг эъзозида бўлишига иймон келтирдик.

Бутун республикамизнинг бош боғбони бўлмиш Маҳмуд ака Мирзаев ўзларининг табаррук 75 ёшларини нишонлаётир. Биз бу саховатпеша инсонга узоқ умр тилаймиз, ҳамиша ўзингиз яратган жаннатмакон боғларимиз сингари яшнаб, эл-юртга ризқ-рўз улашишдан сира чарчамай юраверинг, деймиз.

Носир РИХСИЕВ.

ИСЛОҲОТЛАР ТУФАЙЛИ

Туроб ХОЛТОЕВ,
Паркент тумани ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий мажлиси депутати

НИҲОЯТДА қисқа вақт ичида жаҳонга танилиб, ўз мавқеини иқтисодий, ижтимоий-сиёсий соҳаларда мустаҳкамлаб бораётган республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги тобора яхшиланмоқда. Байрам арафасида мамлакатимизда рўй берган ўзгаришлар, ислоҳотлар туфайли қўлга киритилган ютуқлар мазмуни янада равшанроқ кўзга ташланмоқда. Улар эса кам эмас. Хорижий мамлакатлар билан алоқаларимиз кенгайди. Республикамизда бир қатор чет мамлакатлар ваколатхоналари очилди, чет эл сармоялари иқтисодиётимиздан дадил ўрин ола бошлади.

Юртимизда тинчлик, осойишталик, хотиржамлик барқарорлиги туфайли ўзбекистонликлар билан турли йўналишларда ҳамкорлик қилишни истаётганлар сони йилдан-йилга кўпаймоқда.

Республикада халқ хўжалиги, ижтимоий-маданий соҳаларда ҳам қатор муваффақиятларга эришилди. Иқтисодий ислоҳотларнинг биринчи босқичи ниҳояланди. Бу жараёнда иқтисодиётимизнинг пойдевори яратилган бўлса, ҳозир давом этаётган иккинчи босқичда устқурмаси барпо қилинмоқда.

Бу борадаги вазифалар аниқ белгилаб олинган. Юртбошимизнинг ана шу босқичларни рўёбга чиқаришга бағишланган қатор китоблари, Олий Мажлис сессияларида сўзлаган нутқлари, шунингдек, фармонлар, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари галдаги ишларимиз дастури бўлиб қолмоқда. Иқтисодиётимизни равнақ топтиришда, турмуш фаровонлигини оширишда бош йўналиш — бу ислоҳотлар эканлигини халқимиз тушиниб етди.

Аниқроғи ислоҳотлар моҳиятини ҳар бир кишига тушунтиришга муваффақ бўлдик.

Истиқлол бизни янгича яшашга, янгича тафаккур юргизишга ўргатмоқда. Сўнгги йиллар ичида мулк шакли ўзгариб, мулкдорлар қатламининг вужудга келиши анча жадаллашди. Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида кам таъминланганларни ижтимоий ҳимоялашга эътибор ортганлиги, қонунни устивор деб билиб, адолат билан иш юритиш услубининг ҳаётимиздан мустаҳкам ўрин олаётганлиги, қадриятларимизни тиклаш йўлидаги Президентимиз саъй-ҳаракатлари омманинг янги, демократик жамият қуриш борасидаги ғайратига-ғайрат қўшмоқда.

Шуни айтиш кераккки, қайси тармоқда бўлмасин, ислоҳотлар — мулк шаклининг ўзгариши бесамар кетмади. Боғдорчилик, ғаллачилик, чорвачилик соҳасида анча юқори кўрсаткичларга эришилди. Агар ўтган йили туманда гектар бошига ғалла ҳосилдорлиги ўртача 35 центнерга борган бўлса, «Бойқозон» корпорациясида бу кўрсаткич 57 центнерни ташкил қилди. Туман хўжаликларида ҳар бир сигирдан сут соғиб олиш ҳам ошди. Боғлар ҳосилдорлиги йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ўтган йили биз давлатга 34 минг тонна узум, 13 минг тонна сабзавот, 9 минг тонна ғалла, 6 минг тонна картошка ва бошқа маҳсулотлар топширдик.

Шу ўринда бир нарсани таъкидлаб ўтмоқчиман. Юртбошимиз кўп марта қайд қилганларидек, ишнинг муваффақияти кадрларга боғлиқ экан. Ҳокимлик, хўжаликлар бошқарувида ҳам давр руҳини яхши ҳис этган ходимлар ишламоқда. Уларнинг аксарияти тадбиркор, эл учун астойдил жон куйдирадиган одамлар. Улар боқимандалик кайфиятидан ҳоли бўлганликлари учун ҳам ўз ташкилотлари, корхоналари, хўжаликларида сезиларли натижаларга эришмоқдалар. Кейинги йиллар ичида ана шу кадрлар туфайли туманда кўп ишлар қилинди. Биринчи навбатда қишлоқларни табиий газ, ичимлик суви билан таъминлашга алоҳида эътибор берилди. Республика ҳукуматининг ана шу йўналишдаги қарорини бажаришда бор имкониятлар ишга солинмоқда. Ҳозирги пайтда Паркент туманида газлаштириш 75,1 фоизни, аҳолини ичимлик суви билан таъминлаш 80 фоизни ташкил этди.

Кўпчилик туманлар қатори биз ҳам Президентимизнинг кишиларни ижтимоий ҳимоялаш тўғрисидаги фармонини изчил бажаришга ҳаракат қиляпмиз. Маҳалла хайрия жамғармаси орқали 2958 хонадон моддий ёрдам олмоқда. Туманимизда аҳоли зич яшайди. Буни эътиборга олиб, ишчи жойларини кўпайтириш ҳар доим диққат марказимизда бўлмоқда. Шу йилнинг ўзида кўзда тутилганидан кўпроқ 1600 та ишчи ўринлари очилди. Аҳолига хизмат кўрсатаётган 430 та кичик корхона ёнига яна 20 та қўшилди. Шампан заводининг ишга тушиши, қатор хўжаликларда тегирмонлар фойдаланишга топширилиши ҳисобига ишчи ўринлари сони кўпайди. Паркент чарм-куртка кичик корхонаси, Заркент тикувчилик фабрикаси, таркибида калий микроэлементи бўлган табиий ўғит ишлаб чиқариш корхонаси кенгайиб, қўшимча ишчилар қабул қилинди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тармоғи кенгайиб бормоқда. Мавжуд сартарошхоналар ёнига яна бешта, пойафзал устахоналари ёнига яна 3 та таъмирлаш шахобчалари қўшилди. Аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш муассасаларида ҳам ўзгаришлар қилинди. Биз шифокорларга қулайлик яратиш режасини ишлаб чиқдик. Қишлоқлардаги тиббий пунктлар озода, саранжом-саришта, шу кун талабига жавоб берадиган хоналарга кўчирилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарори ўз вақтида қабул қилинган ҳужжат бўлди. Биз қарордан келиб чиқиб, туманда қурилиши ниҳоясига етиши керак бўлган халқ таълими муассасаларини бу йил битиришга аҳд қилдик. Тиббий муассасалар эса юқорида таъкидлаганимиздек, яхши имкониятларга эга бўлмоқдалар. Истиқлол йиллари ичида кўзга кўринарли ишларимиздан бири спортни ривожлантиришга катта эътибор берганлигимиз бўлди. Бир қатор янги иншоотлар қурдик. Ҳозирги пайтда ўйингоҳ барпо этилмоқда.

Фаолиятимизда фақат ютуқларга эришдик, десам янглишган бўламан. Туманда ҳал этилмаган муаммолар ҳали кўп. Хусусан, мактабларда ўқитувчи кадрлар етишмаслиги бизни безовта қилади. Бунга йўл қўймаслик тадбирларини излаяпмиз. Яқинда ўзим фаолият кўрсатаётган Олий мажлиснинг мудофаа ва хавфсизлик масалалар қўмитасига бу борадаги фикр-мулоҳазаларим билан мурожаат қилдим. Ўқитувчи кадрларни армия хизматига олмаслик тўғрисидаги мулоҳазаларимни баён этдим. Шу кунларда бу масала ўрганилмоқда. Шунингдек, жойларда хизмат қилаётган аскарларимиз билан ота-оналар ҳамкорлигини кенгроқ йўлга қўйиш тўғрисида ҳам ўйлаб юрибман. Агар шундай қилинса, ёшлар орасидаги тарбиявий ишлар янада яхшиланган бўлур эди.

Туманда ҳал қилиниши керак бўлган яна бир муаммо — қишлоқларда гузарлар барпо этиш билан боғлиқдир. Тўғри, бизда шу кунгача қурилган гузарлар хизматидан аҳоли миннатдор. Лекин улар ҳали кўп эмас.

Гарчи сўнгги йиллар ичида туманда газлаштириш ва ичимлик суви билан таъминлашда анча илгари силжиган бўлсакда, бу борадаги ишларимизни янада жадаллаштириш зарур деб ҳисоблайман. Зероки, бизнинг мақсадимиз барча аҳолини ана шу қулайликлардан кўпроқ баҳраманд этишдир. Уни рўёбга чиқарадиган ташкилотлар билан шартномалар тузилди. Бажариладиган ишлар ҳажми ҳисобга олиниб, маблағ ажратиш масаласи ҳал этилди.

Паркент — бу қишлоқ тумани. 105 минг аҳолини бағрига олган бу ҳудуд меҳнаткашлари ҳам бошқа туманлар каби эзгу мақсадлар билан яшамоқда. Паркентликлар ҳамиша республикамизда олиб борилаётган оқилона сиёсатга содиқлар. Биз келажаги порлоқ Ўзбекистонимизнинг мустақиллигини янада мустаҳкамлашга ҳалол меҳнатимиз билан муносиб ҳисса қўшаверамиз. Шу кунгача нималарга эришган бўлсак — ислоҳотлар туфайли эришдик. Туб ўзгаришларнинг иккинчи босқичида зиммамизда турган вазифаларни шараф билан бажариш бош мақсадимиздир.

ДИҚҚАТ, КИМОШДИ САВДОСИ!

Тошкент вилояти ҳокимлиги, Тошкент вилоят Давлат мулк қўмитаси, Тошкент вилоят кўчмас мулк биржаси ҳамда Чиноз ва Оҳангарон туманлари ҳокимлиги ким ошди савдосини ўтказади.

Савдога, уй-жой ва савдо шахобчалари, қуриш учун ер майдонлари ҳамда Оҳангарон шаҳридаги «Хонобод» ҳиссадорлик уюшмасига қарашли қуйидаги кўчмас мулк иншоотлари қўйилади.

Савдо Чиноз тумани ҳокими биносида 1996 йил 26 июнь соат 10.00 да Оҳангарон шаҳар ва туман ҳокимлиги биносида шу йил 6 июль соат 10.00 да бошланади.

Чиноз туманида (шахсий уй-жой қуриш учун ер майдонлари);

Ер майдонлари жойлашган манзил.	Ер майдони сони	бир дона ер майдони сатхи	Бошланғич нархи, сўм.
Т. Охунова ж/х марказига жойлашган ер майдони	20	600	12000
Савдо шаҳобчалари қуриш учун ер майдонлари.			
Тошкент ва Пахта қишлоғида жойлашган ер майдонлар.	3	35	3500
Олмазор қишлоғида жойлашган ер майдон.	1	35	3500
Оҳангарон туманида (шахсий уй-жой қуриш учун ер майдонлари)			
Озодлик номли ёрдамчи хўжалик.	37	400	6000
Озодлик номли ёрдамчи хўжалик.	37	600	9000

Оҳангарон шаҳридаги «Хонобод» ҳиссадорлик уюшмасига қарашли кўчмас мулк иншоотлари

Номи	Бошланғич нархи сўм.
1. 4-мавзеда жойлашган 6-савдо дўкони (жиҳозлари билан) (2690 кв. м.)	3272800.0
2. Янгиер кўчасидаги 11-савдо дўкони (жиҳозлари билан) (2390.26 кв. м)	1019000.0
3. Энергопоезд кўчасида жойлашган 21-савдо дўкони (жиҳозлари билан) (168 кв. м.)	1207100.0
4. Привокзалная кўчасида жойлашган база (500 кв. м.)	506400.0
5. Аричная кўчасидаги озиқ-овқат омбори (жиҳозлари билан) (1496.6 кв. м.)	5426000.0
6. Холмуҳамедов кўчасида жойлашган тўқув цехи.	568000.0

Илгариги савдода сотилмай қолган ер майдонлари, савдо шаҳобчалари ва кўчмас мулк иншоотлари яна қайтадан савдога қўйилади.

МИЛЛИОН ТОННА ХАШАК ЖАМҒАРИШМОҚЧИ

«ЯНГИ ҲАЁТ» ҳиссадорлик жамияти Оҳангарондаги йирик чорвадор хўжаликлардан бири. Бу ерда ҳар йили минг бошга яқин қорамол бўрдоқига боқилади. Шу сабабли ҳам хўжаликда ҳамиша мўл-кўл ем-хашак тайёрланади. Механизаторлар беданин кўк майса сифатида ўриб молларга едириш, сенаж бостириш ишларини аллақачон бошлаб юборишган. Шунингдек, хашак жамғаришга ҳам оммавий тарзда киришилди.

—Хўжалик бўйича ҳар бири беш-олтитадан ўрим агрегати ва олти-еттита транспорт тракторларидан иборат учта отряд тузиб, беда ўримини қизғин давом эттирмоқдамиз, — дейди ҳиссадорлик жамиятининг бош ҳосилоти Ниёзали Бегматов.

Гарчи бу йил қиш анча чўзилиб, кўп чорвадорлар шошиб қолган бўлсалар ҳам биз унчалик қийналмадик, — дейди хўжалик бошқарувининг раиси Абдумутал Бегматов. — Чунки, ўтган йилги мавсумда бир миллион тоннага яқин сенаж, 560 минг тонна маккажўхори силоси, етарли табиий пичан ва озуқаларни жамғариб қўйган эдик. Бу йилги мавсумда эса бундан ҳам кўпроқ ем-хашак жамғармоқчимиз.

Қиш ғамини ёзда е

Дарҳақиқат, «Янги ҳаёт»нинг қайси даласига борманг, агрегатлар билан беда ўраётган ва тракторларда пичан ташиётган кишиларни кўрасиз. Камолиддин Абдужалолов бошлиқ ем-хашак бригадаси хўжаликнинг энг пешқадам жамоаларидан бири ҳисобланади. Бригадада 152 гектар эски беда, 20 гектар янги бедазор, беш гектардан кўпроқ ерда силос учун экилган маккажўхоризор бор. Ҳозир беданинг биринчи ўрими тугалланай деб қолди. Шу ернинг ўзидан 2 минг тоннадан ортиқ беда ҳосили олинди.

Ўтган йили бедазорлардан тўрт ўрим мобайнида 8 минг тоннадан ошириб пичан ҳозирлаганмиз. Тўғри, унинг ярми молларга кўк беда сифатида едирилди. Аммо, барибир жами ҳосил миқдори 8 минг тоннадан ошиб кетди. Бу йил эса 20 гектар ердаги янги бедазорни ҳам икки марта ўриб, ялпи ҳосилни 10 минг тоннага етказмоқчимиз. Беда ўримида Ўроз Содиқов, Собир Бердиев ва Комил Бойзоқов астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар ўз агрегатлари билан бир кунда олти-етти гектар ердаги бедани сифатли қилиб ўриб ва майдалаб, трактор араваларига ортиб беришаяпти. Ака-ука Абдувоҳид ва Абдували Исроилов, Холдибек Ўсаров, Бозорбой Исоқов каби механизаторлар эса ўз тракторларида пичанни вақтида ташиб бераётирлар.

Бедаси ўриб олинган пайкаллар зудлик билан суғорилмоқда. Бу иш энг тажрибали сувчилардан ака-ука Мирзоҳид ва Мирзоир Мирғаниевлар ва Абдулла Ғофуровга топширилган.

— Агар бедазорлар икки марта қондириб суғорилса, иккинчи ва учинчи ўримда ҳам мўл ҳосил олиш мумкин, — дейди сувчи Мирзоҳид Мирғаниев. — Айрим ҳосили кам ерларга суғоришдан олдин албатта минерал ўғит сепиляпти. Негаки беда ҳам озиқлантиришни ёқтиради. Кўп ҳосил оламан, деган деҳқон ҳар бир ўримдан сўнг бедани озиқлантириб, кейин суғориши зарур.

Бригада бедазорларида жами ўн уч киши ишлайди. Уларга кўчма таъмирлаш устахонаси бириктилган. Таъмирчи усталар шу ернинг ўзида шикастланган агрегатларни дарҳол созлаб, ишга яроқли қилиб бермоқдалар. Дала шийпонларида ўримчилар учун уч маҳал иссиқ овқат ташкил этилган. Ўроқчиларнинг ойлик маошлари ҳам вақтида бериб борилмоқда. Буларнинг ҳаммаси ишчиларнинг топширилган вазифани сидқидилдан бажаришларига сабаб бўляпти.

— Ҳар йилдагидек трактор ва ўриш агрегатларини ёнилғи билан вақтида таъминлаб турибмиз, — дейди хўжалик бош ҳосилоти Ниёзали Бегматов. — Биз бутун мавсумга етадиган миқдорда ёнилғи ҳозирлаб қўйдик. Бундан кейин ишимизда узилиш бўлмайди. Кузгача хўжаликда пичан ўриш мутлақо тўхтамайди. Бир пайкалдаги бедани ўриб олгунимизча бошқа пайкалдагиси ўримга етилиб туради.

Хўжалик ишчилари мавсумда фақат беданинг ўзидан 800 минг тонна сенаж бостириш, 2 минг тонна кўк бедани молларга едиришни режалаштирганлар. Бостирилаётган беда сенажлари ҳам сифатли тайёрланмоқда. Жумладан, уларни сенаж ҳолига келтириш учун аввало бироз сўлитиб олинаяпти. Сўнгра хашакнинг усти сув ўтмайдиган мато билан ёпиб, кейин тупроқ билан кўмилаётир. Бу эса сенажни бузилмайдиган хўрак ҳолида сақлайди.

Хўжаликда бошқа турдаги хашакларни тайёрлашга ҳам алоҳида эътибор берилаётир. Бир неча кундирки, хашак ўрадиган агрегатлар қир-адирларда ишлатиляпти. Ҳали олдинда маккажўхоридан силос бостириш, ғалла сомонларини пресслаш ишлари турипти. Буларнинг барчаси аниқ режалар асосида амалга оширилади.

Мўмин ҚАЮМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

КУН ТАРТИБИДА – ЁШЛАР ТАРБИЯСИ

12 июнь куни Юқоричирчиқ туманидаги «Ийк ота» жамоа хўжалигида Тошкент вилояти жиноятчиликнинг олдини олиш идоралараро Мувофиқлаштирувчи Кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда кенгаш раиси, вилоят прокурори Абдурашид Маннонов «Вояга етмаганлар томонидан ҳуқуқбузарлик ва жиноятлар содир этилишини олдини олишга қаратилган қонунларнинг ижроси» тўғрисида маъруза қилди.

— Вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликка қарши кураш нафақат прокуратура ва милиция ходимларининг, балки кенг жамоатчилик, шаҳар ҳамда туман ҳокимликлари қошидаги ўсмирлар билан ишлаш комиссиялари, халқ таълими, соғлиқни сақлаш идоралари, маҳалла фаолларининг асосий вазифаларидан биридир-деди нотиқ. — Кейинги бир йил давомида вилоят прокуратураси томонидан мазкур масалага тааллуқли қонунларнинг ижро этилиши бўйича 128 та текширув ўтказилиб, аниқланган қонунбузарликларни бартараф этиш юзасидан 18 марта протестлар келтирилган ва унинг 15 таси қаноатлантирилган.

Амалга оширилган тадбирлар натижасида вилоятда ўсмирлар томонидан ҳуқуқбузарлик ва жиноят содир этилиши камайган. Хусусан 1994 йилда 582 та жиноят содир этилган бўлса, 1995 йилда бу рақам 394 тани ташкил этди. Жорий йилнинг беш ойи мобайнида эса жиноятлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 17 фоиз камайган бўлсада, вилоятнинг шаҳарлари ҳудудларида улар бирмунча кўпайди. Бундай жиноятлар содир этилишининг асосий сабаби ёшларнинг ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмай узоқ муддат давомида ишламай ёки ўқимай юрганликларидир. Шу боис ота-оналар, маҳалла кўй, мактаблар ва бошқа жамоат ташкилотлари бу масалага алоҳида эътибор беришлари талаб этилади. Кўча таъсирига тушиб қолган ёшлар ўз вақтида ички ишлар бўлимлари томонидан рўйхатга олинмайди. Улар орасида қонунчилик юзасидан тушунтириш ишлари суст ўтказилади. Ички ишлар идоралари вояга етмаганлар билан ишловчи ходимлар билан ҳамкорликда ишламаётир.

Даволаш муассасалари муттасил спиртли ичимлик ичиб, болалар тарбиясига бепарво қараётган масъулиятсиз баъзи ота-оналарни ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум этмаётирлар. Болаларни уларнинг қарамоғидан чиқариш ҳақида судга вақтида мурожаат қилмаяптилар.

— Меҳнаткашларнинг тинч, осойишта турмуш кечиришини таъминлаш, ҳуқуқий билимга эга, қонунларга, миллий анъана ва урф-одатларимизга хурмат билан қарайдиган ёшларни тарбиялаш маъмурий идораларнинг ва жамоатчиликнинг асосий вазифаларидан бири ҳисобланади, — деди йиғилишда сўзга чиққан вилоят ҳокимининг муовини Сайёра Хўжаева. — Ушбу йиғиндан кўзда тутилган асосий мақсад вилоятдаги вазиятни атрофлича таҳлил этиш, вояга етмаганлар томонидан содир этилаётган жиноятларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганишдир. Кўзланган натижаларга эришиш, мавжуд муаммо ва камчиликларни бамаслаҳат ҳал этиш, келгусидаги ишларимизга тўғри йўналиш бериш асосий вазифадир.

Маълумки, жамият бир босқичдан иккинчи босқичга ўтаётганда ижтимоий ҳаётда, иқтисодиётда, халқ хўжалиги соҳаларида нотекисликлар бўлади. Маънавий турмушда ҳам бўшлиқлар пайдо бўлишлиги табиий. Вилоятимизда вояга етмаганлар томонидан содир этилган жиноятлар сони кейинги икки-уч йил ичида сезиларли даражада пасайди. Лекин бу ҳол бизни хотиржамликка солмаслиги керак. Чунки Президентимиз ва ҳукуматимиз ёшлар тарбиясига алоҳида эътибор бериб уларнинг порлоқ келажагини таъминлаш мақсадида турли фармон ва қарорлаб чиқариб, ҳайрли ишларни кўзловчи жамғармалар ташкил этаётган бир пайтда содир этилган ҳар бир жиноят жамиятимиз учун номатлуб иллат деб баҳоланмоғи лозим.

Нотиқ содир этилган айрим жиноятларни таҳлил қилар экан, мактабларда ҳуқуқий тарбия соатларини кўпайтириш, жойларда вояга етмаганлар билан ишлаш қўмиталарининг фаолиятини кучайтириш, ички ишлар ходимларининг маҳаллаларда халқ билан мулоқотини янада яхши йўлга қўйиш зарурлигини таъкидлади.

Йиғинда туман ва шаҳар ҳокимларининг муовинлари, ҳуқуқ тартибот органларининг масъул ходимлари, халқ таълими, соғлиқни сақлаш, ёшлар тарбиясига алоқадор ташкилотларнинг вакиллари иштирок этдилар ва сўзга чиқдилар.

Йиғилишда кўрилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Ҳусан СУЛАЙМОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БИРИНЧИ БОСҚИЧ ТУГАДИ

АВТОТРАНСПОРТ атмосферани ифлос қилувчи йирик манбалардан ҳисобланади. Шуни айтиш кифояки, унинг ҳаво ҳолатини ёмонлаштиришга қўшаётган ялпи «ҳиссаси» кейинги йилларда ўттиз уч фоиздан камаймаяпти.

«Соф ҳаво операцияси» амалда

Албатта, бу кўрсаткич вилоятимизнинг барча ҳудудларида бир хил эмас. Айрим жойларда кўпроқ бўлса, бошқа жойларда камроқ фоизни ташкил этмоқда. Масалан, Олмалиқда атмосферани булғатадиган барча зарарли чиқиндиларнинг саккиз фоизи автотранспорт улушига тўғри келади. Ангренда эса у 20,5 фоизни, Оҳангаронда 22,5 фоизга тенгдир. Бироқ бу шаҳарларда саноат корхоналари кўп бўлгани учун улар атмосферага ҳам ўн минглаб тонна турли хил зарарли моддаларни чиқармоқдалар. Уларнинг ҳажми ҳисобга олинса автотранспортнинг булғатиш даражаси ҳам катта рақамни ташкил этади.

Шу туфайли ҳам автотранспорт чиқараётган заҳарли моддаларни камайтиришга эришиш муҳим экологик муаммо бўлиб турипти. Шу мақсадда турли тадбирлар амалга оширияпти. «Соф ҳаво» операцияларини ўтказиш ҳам яхши анъана бўлиб қолди. Бу йил уни икки босқичда ўтказиш назарда тутилган. Биринчи босқичи 10 апрелдан 10 майгача давом этди. Иккинчи босқичи эса 10 августдан бошланиб, 10 сентябрда тугайди.

Яқинда биринчи босқич натижалари якунланди. Бу муддат ичида барча текширув ишлари вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси, вилоят ички ишлар бошқармаси ва Ўзнефтгаз инспекцияси томонидан тасдиқланган режа асосида олиб борилди. Унда шу ташкилотларнинг мутахассислари қатнашдилар. Улар биргаликда 80 та автотранспорт корхонасини, 50 та автомобилларга ёнилғи қуйиш станцияси ва йўлларда қатнаётган 43 мингдан ортиқ автомашинани назоратдан ўтказдилар. Кўп ҳолларда ДАН ходимлари ҳам иштирок этдилар.

Биринчи босқич текширишлари асосан вилоятнинг аҳоли зич яшайдиган шаҳарларида — Ангрен, Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ, Янгийўлда, шунингдек, Паркент ва Бўстонлиқ каби курорт минтақаларида ўтказилди. Худди шу шаҳарлар ва минтақаларда вилоят ҳудудида бўлган барча автомобил транспортининг ярмидан кўпроғи фойдаланилмоқда.

Корхоналарга қарашли 2,5 мингдан ортиқ автомашина текшириб кўрилганда уларнинг 15,6 фоизи экологик жиҳатдан фойдаланиш учун яроқсиз эканлиги маълум бўлди. Улардан атмосферага чиқаётган газ ва тутун шаклидаги зарарли моддалар меёрдагидан анча кўп бўлган. Бу кўрсаткич олдинги йилдагига нисбатан бироз кам.

Лекин бу хотиржамланиш учун ҳеч қандай асос бўла олмайди. Чунки автотранспорт ҳамон атроф-муҳитни кўп ифлослантирувчи манба бўлиб келмоқда.

Бўка, Чиноз, Оққўрғон, Келес, Бўстонлиқ автотранспорт корхоналарида ўтказилган текшириш буни яна бир бор кўрсатди. Текширилган автотранспорт воситаларининг тўртдан бир қисми зарарли моддаларни меёридан анча ортиқча тарқатаётганлиги аниқланди. Шуни ҳисобга олиб, бундай транспорт воситаларидан фойдаланиш вақтинча тўхтатиб қўйилди.

Автотранспорт корхоналарининг деярли ярмида саноат ва ёғинлар оқаваларини тўплаш ва тозалаш иншоотлари қурилмаган. Бунинг устига мавжуд сув манбалари мазут ва бошқа шу каби заҳарли моддалар билан заҳарланиб ётипти. Ёнилғи қуйиш станцияларида ҳам шундай нохуш ҳолатларга дуч келинди. Уларнинг майдонлари турли ёнилғи-мойлаш материаллари билан ифлос бўлиб кетган. Тозалаш қурилмалари йўқ. Айрим ёнилғи қуйиш воситалари носоз аҳволда.

Биринчи босқичда бу ва шунга ўхшаш бошқа камчиликлар ҳам аниқланди. Уларни бартараф этиш юзасидан ташкилотларга тегишли кўрсатмалар берилди. Эндиликда соф ҳаво операциясининг иккинчи босқичига тайёргарлик бошланиб кетди. Автомобил корхоналари, автомобил таъмирлаш заводлари ва устахоналари, техник хизмат кўрсатиш, ёнилғи қуйиш станциялари ҳамда улар билан боғлиқ бўлган бошқа корхоналар атмосферани ифлос қилувчи кўчма манбаларни экологик жиҳатдан тўла созлашлари керак. Ўз корхоналарида табиатни муҳофаза қилиш ишларини яхшилаш юзасидан барча зарур чораларни кўришлари лозим.

Олимжон МАМАЗИЁЕВ,
вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг етакчи мутахассиси.

ҲУРМАТЛИ ПОЙТАХТ ВИЛОЯТИ ФУҚАРОЛАРИ!

Ўзбекистон темир йўллари давлат акционерлик темир йўл компаниясига қарашли

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ МАСОФАСИ

ТОШКЕНТ АНГРЕН ВА ТОШКЕНТ-МЕҲНАТ ЙЎНАЛИШЛАРИ БЎЙИЧА ТЕМИР ЙЎЛЛАРНИ НАЗОРАТ ҚИЛАДИ ВА ТАЪМИРЛАЙДИ, ҲАМДА СИЗЛАРГА ПОЕЗДЛАР ЮРАДИГАН ХУДУДЛАРДА ХАВФСИЗЛИК ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИШНИ СЎРАБ МУРОЖААТ ҚИЛАДИ.

Иш шундаки, ўтган пайтдан буён фуқароларнинг поездлар ортида қолиши кўпайди. Охирги 4 ой ичида қоидаларни қўпол равишда бузганлиги учун (бекатларда бўлган воқеалар бунга кирмайди) 11 одам шикастланди, шулардан 10 киши оламдан кўз юмди, 1 киши ногирон бўлди, бу ўтган йилдагидан 5 маротаба кўпдир. Шикастланганлар ичида 2 та ёш бола ва 3 та қариялар бор эди.

АЗИЗЛАР, ЎЙЛАБ КЎРИНГЛАР, СОҒ БЎЛАМАН ДЕСАНГИЗ ОДДИЙ ҚОИДАЛАРГА РИОЯ ҚИЛИНГ

Темир йўлларни фақат кўрсатилган жойдангина кесиб ўтиш мумкин, ўтиш пайтида пиёдалар учун кўприкдан, лаҳм йўлдан, йўлаклардан ва йўлдан кесиб ўтиш жойи кўрсаткичлари турган жойдан фойдаланиш мумкин.

Темир йўлдан пиёдалар йўлакчаси бўйича кесиб ўтаётганда ҳаракатдаги поезд локомотив ва вагон йўқлигига ишонч ҳосил қилгандан кейин ўтиш керак.

Ҳаракатдаги поезд, локомотив ёки вагон яқин келганда тўхташ керак ва уни ўтказиб юбориб ён йўлда ҳаракатда ҳеч нима бўлмаса йўлда давом этиш керак.

Темир йўлга яқинлашганда, товушли ва чироқли хабар беришларга ва шлангбаумни қай ҳолатда турганлигига эътибор бериш керак. Темир йўлни фақат шлагбаум очиқ ҳолатда бўлганда кесиб ўтиш керак, шлагбаум йўқ бўлган ҳолатда эса, йўл кесиш жойига поезд, локомотив, вагон яқинлашмаётганига қаноат ҳосил қилгандан кейин ўтиш керак.

БОЛАЛАРНИ ҚЎЛИДАН УШЛАНГ ЁКИ КЎТАРИБ ОЛИНГ, УЛАРНИ ЭЪТИБОРСИЗ ҚОЛДИРМАНГ ВА УЛАРГА ТЕМИР ЙЎЛ ОЛДИДА ЎЙНАШГА РУХСАТ БЕРМАНГ.

Темир йўлларда юриш;

Темир йўлни поезд келишига 400 м. қолганда кесиб ўтиш ва чопиб ўтиш.

Темир йўлни бир томонга поезд ўтгандан кейин, қарама-қарши томонда поезд йўқлигига ишонч ҳосил қилмай кесиб ўтиш.

Темир йўлни шлағбаум ёпиқ ҳолатда ва светофор қизил ёнганда кесиб ўтиш,

станцияларда поезд тагидан ўтиш ва автоуланмалар четидан ошиб ўтиш:

Темир йўл кўпригидан ва лаҳм йўлидан ўтаётганда аҳолига пиёда йўлак бўлмаган жойдан ўтиш:

Ёпиқ шлагбаум тагидан ўтиш, шлагбаум ёпилаётганда темир йўлни кесиш жойига чиқиш;

Электрлаштирилган бўлинмаларда симёғочларга чиқиш ва симёғочлардан тушиб ётган симларга қўл теккизиш;

Ерда ётган, узилган электр симларига 10 м. дан яқин бориш ТАҚИҚЛАНАДИ!

СОҒЛИГИНГИЗ ЎЗ ҚЎЛИНГИЗДА — УНИ САҚЛАНГ!

«Ўзбек давлат цирки»

Республика бирлашмаси
ТОШКЕНБОЙ ЭГАМБЕРДИЕВ НОМИДАГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
Мактаб ўқувчиларининг ёзги таътил кунларида 15, 16, 22, 23, 29 июнь соат 10 ва 15.00 да

БОЛАЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

«ЦИРК БОЛАЛАРГА»

РАНГ-БАРАНГ ТОМОШАЛАР
ДАСТУРДА ЦИРК САНЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ, ЎРГАТИЛГАН ҲАЙВОНЛАР ВА МАСХАРАБОЗЛАР ГУРУҲИ ҚАТНАШАДИ.

Чипталар нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотилади. Болалар муассасалари ва мактаблардан тушган жамоа талабномаларига навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади, уларга 25-50 фоиз имтиёз берилади.

КАССА СОАТ 10.00 ДАН 18.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

МАЪЛУМОТ ОЛИШ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 44-29-04, 44-35-91.

ОЛАМ ҲАФТА ИЧИДА

● Эртага Россия Федерациясида президентлик сайловлари ўтказилади. Унда 10 нафар номзод давлат бошлиғи лавозимига даъвогарлик қилмоқда.

● Ўрта Ер денгизи соҳили давлатлари ўртасидаги муносабатларда яна қалтис муаммолар пайдо бўлмоқда. Яқин Шарқда барқарор тинчлик ўрнатиш истиқболи равшанми?

● Ўзбекистон маҳсулотлари жаҳон бозорида юқори баҳоланмоқда. Республикамизнинг келажаги порлоқлигига катта ишонч билдирилмоқда.

НИШОН — БИТТА, «КАМОНЧИ» — ЎНТА

...ШУНДАЙ қилиб, Россия Федерациясида анчадан бери кутилган кун етиб келди. Ер куррасининг энг катта давлатларидан бири бўлган Россияда эртага — 16 июнь куни президентлик сайловлари бўлиб ўтади. Унда 10 нафар номзод қатнашади. Ҳар бир фуқаро ким учун овоз беради? Айни соатларда ҳаммани ана шу савол қизиқтирмоқда.

Сайловларга тайёргарлик жараёни ҳам қизиқ бўлди. Ўнлаб номзодлар номини тилга олган ташаббускор гуруҳлар мўлжаллаган кишилардан охир-оқибат ўн бир кишининг исми-шарифи қолди. Марказий Сайлов Комиссияси уларни расмий номзод сифатида рўйхатга олганидан сўнг «ов» мавсуми бошланди. Номзодларнинг ҳар бири ўз дастурларини баён қилиб, президентликка фақат ўзи муносиб эканлигини исбот қилишга уриндилар. Минтақама-минтақа, шаҳарма-шаҳар юришлардан мақсад ҳам битта — ҳар бир фуқаронинг кўнглига йўл топиш ва уни ўз томонига оғдириб олиш эди. Оммавий ахборот воситалари орқали бўлган «даҳанаки жанг»лар ҳам баайни ана шу ниятга қаратилган.

Мана, бугун номзодларнинг «қулоғи динг» бўлиб турипти. Ким кимга овоз беракин? 17 июнь қайси номзоднинг қалбига чироқ ёқади? Сайловлар осойишталик билан ўтармикин? Мамлакатни бошқариб турган ҳозирги президент ҳамда даъвогарлик қилаётган номзодлар ўртасидаги мулоқотлар индинга қанақа бўлади?.. Саволлар кўп. Уларнинг бирортасига ҳам аниқ-равшан жавоб бериш қийин.

Б. Ельцин, Г. Зюганов, В. Жириновский, Г. Явлинский, М. Горбачев, А. Лебедь, С. Федоров, В. Брынцалов, М. Шаккум, Ю. Власов... Эртага бюллетенларга киритилган мана шу номзодлар учун кишилар овоз берадилар. Ўн биринчи даъвогар О. Тулеев маррага яқинлашганда четга чиқди. У Г. Зюганов фойдасига ўз номзодидан воз кечди.

Бир ой муқаддам қилинган тахминлар ҳозир ҳам маълум даражада ўз мавқеини сақлаб турипти. Қатор тадқиқот маҳкамалари, сўров натижалари асосий ўринда Б. Ельцин билан Г. Зюганов бораётганлигини кўрсатмоқда. Шарҳчилар бу икки номзоднинг имкониятлари деярли тенг, деб баҳоламоқдалар. Аммо, овоз бериш жараёнида у ёки бу томонга оғишлар бўлиши ҳам эҳтимолдан холи эмас.

Бундай деяётганимизнинг боиси бор. Сўнгги кунларда коммунист — номзод Г. Зюганов кўпгина жойларда бўлган учрашувларда ўзининг аввалги айтган гапларини деярли айнан такрорлай бошлади. Баъзан амалдаги ҳокимиятни сўкишгача бориб етди. Шарҳчиларнинг фикрига қараганда, бу ҳол унинг тарафдорларини кўпайтирмади. Б. Ельцин эса кейинги ойларда ўз фаолиятини ўта фаоллаштирди. У ислоҳотларни ярим йўлда қолдириб бўлмаслигини, орқага қайтиш мумкин эмаслигини, бугун айрим бир номзод учун эмас, балки, Россия тақдирига даҳлдор истиқбол учун овоз берилишини тушунтира олди.

Лекин, шунга қарамай кўпчилик сайловларнинг иккинчи босқичи бўлиши ҳам мумкин, деб ҳисобламоқда. Унда биринчи ва иккинчи ўринни олган номзодлар қайта овозга қўйилади. Иккинчи давра сайловлари ўтказиладиган кун ҳам қўшимча равишда белгиланади. Шундай қилиб, бугун бир нарса дейиш қийин. Эртанги кун кўпгина масалаларга аниқлик киритса, ажаб эмас.

АРАБЛАР БИРЛАШМОҚДАЛАР

ИСРОИЛНИНГ собиқ бош вазири Ицҳак Рабин жонига қасд қилинганидан сўнг, мамлакатда парламент ҳамда бош вазир сайловларига тайёргарлик даврида, 29 май-сайлов ўтказилган кун, овоз беришда одамлар Шимон Пересга нисбатан «Ликуд» партиясининг раҳбари Беньямин Нетаньяху номзодини афзал кўрганликлари, Исроил қуролли кучлари билан «Хизбуллоҳ» жангарилари ўртасидаги қуролли тўқнашувлар ва бошқа кўпгина воқеалар Яқин Шарқ минтақасида ўрнатилаётган тинчлик жараёнларига турлича таъсир қилди. Вазият гоҳ ижобий, гоҳ салбий томонларга қалқиб турди.

Б. Нетаньяхунинг сайловларда ютиб чиққанлиги аниқ бўлгандан сўнг ҳориждаги давлат бошлиқлари, турли мақомдаги сиёсий арбоблар, қолаверса, кенг жамоатчилик исроилликлар билан араблар ўртасидаги муносабатларга «кўз» тегмасмикин, деб гумон қила бошладилар. Янги бош вазирнинг сайловдан кейинги дастлабки кунларда айтган гаплари ва ўзини тутиши бу гапларнинг бир қадар асоссиз эканлигини кўрсатди. Лекин, чиндан ҳам тез орада умумий вазиятга «кўз» тегди.

Ушбу ҳафта бошларида Исроил билан Лубнон чегарасида яна хунук воқеалар рўй берди. Исроил аскарларидан иборат патрул аъзоларига ҳужум уюштирилди. Натижада, беш нафар аскар ҳалок бўлди, олти нафари қаттиқ жароҳатланди. Исроил томони ҳам бу қилмишга дарҳол жавоб қайтарди. Лубноннинг жанубий чегараларига самолётлардан зарба берилди. Тинч аҳоли ўртасида кўп қурбонлар бўлди.

Ушбу воқеалардан сўнг араб давлатлари бошлиқлари аниқ режалар ишлаб чиқиш мақсадида мулоқот доираларини кенгайтириб юбордилар. Бунда Миср президенти Муҳаммад Ҳусни Муборак ташаббускор бўлди. У қатор араб раҳбарлари билан учрашувлар ўтказди. Сурия президенти Ҳафиз ал-Асад Қоҳирага сафар қилди. Шундан сўнг Урдуннинг Акаба шаҳрида қирол Ҳусайн бин Талол билан «юз кўришув» бўлди. Фаластин мухторияти раҳбари Ёсир Арофат билан бўлган мулоқотлар ҳам матбуотда ўз аксини топди.

Энди жаҳон жамоатчилиги 21-23 июнь кунлари чақириладиган умумараб кенгаши натижаларини қизиқиб кутмоқда. Ҳ. Муборакнинг айтишига қараганда, барча араб давлатлари бошлиқларига таклифномалар юборилган. Фақат бу анжуманда Ироқнинг иштирок этиши мавҳум бўлиб турипти. Оммавий ахборот воситалари мухбирлари ва шарҳчиларнинг фикрига қараганда, навбатдаги учрашув араб давлатларининг янада тиғизроқ яқинлашишига йўл очади.

ГАВР ДОРИЛФУНУНИДА ЯНГРАГАН ГАПЛАР

КЕЙИНГИ йилларда мустақил Ўзбекистоннинг жаҳон майдонига чиқиш жараёни анча жадаллашиб бормоқда. Зеро, мамлакатимизда ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотлар ва жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашиш тамойиллари изчиллик билан олиб борилаётганлиги кўпчиликнинг эътиборини тортмоқда. Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлиги қошидаги «Жаҳон» ахборот маҳкамаси бераётган хабарлар ҳам ана шундан далолат бериб турипти. Франциянинг Гавр шаҳрида Марказий Осиё минтақасидаги янгича муҳитга бағишлаб ўтказилган «Марказий Осиё: мустақиллик ва қарамлик» мавзуида бўлган конференцияда айтилган гаплар ана шу тан олишларнинг навбатдагиси бўлди.

Ушбу халқаро анжуманда қатор мутахассислар сўзга чиқиб, Ўзбекистон табиий бойликлари ва хом ашёлари хусусида эътиборга лойиқ фикр-мулоҳазалар билдирдилар. Жумладан, Ўзбекистон пахтасига ва унинг сифатига юксак баҳо берилди. Сурия мамлакатида «Тошкент-1» ва «Тошкент-2» пахта навларининг етиштирилаётганлиги республикамиз олимларининг яхши ютуғи бўлди.

Собиқ СССРга кирган мамлакатлар, Хитой ва Шарқий Оврупони ўрганиш ҳамда тадқиқ этиш маркази эксперти Ален Жиру анжуман иштирокчиларини Марказий Осиёдаги иқтисодий вазият билан таништириб, кейинги йилларда Ўзбекистонда эътиборга лойиқ ислоҳотлар ўтказилаётганлигини, республика халқаро молия ташкилотларидан кенг миқёсда йирик кредитлар олаётганлигини, иқтисодиётнинг барқарорлашиш жараёни бошланганлиги, бу тадбирлар яқин келажакда ўз самараларини беражаклигини алоҳида таъкидлади.

НИМА? ҚАЧОН? ҚАЕРДА?

● Маълумки, Шимолий Атлантика уюшмаси ўз сафини кенгайтириш, аъзолар сонини кўпайтириш йўлидан бормоқда. НАТОнинг шарққа томон кенгайиши Оврупо қитъасидаги хавфсизликка қаратилгандир, — деди ушбу ташкилотнинг Бош котиби Х. Солана.

● БЕЛЬГИЯ пойтахти Брюсселда электропоезд ҳайдовчиси Клод Десмету катта тантаналар билан дафн этилди. У соатига 140 километр тезлик билан бораётган поездга ёш ўсмирларнинг харсанг думалатиши оқибатида ҳалок бўлган эди.

● ГРУЗИЯ «чарм тўп» устаси Годердзи Махарадзе коптокни тинимсиз тепишда янги рекорд ўрнатди. У Тбилиси ўйингоҳида боши билан тўхтовсиз 8 соат 12 дақиқа 24 сония яъни 47 минг 300 марта итқитиб турди. Шу тариқа у Гиннес рекордлар китобига кирди.

(ЖАҲОН АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

Эртага Тошкентда аёллар ўртасидаги «Челленжер» теннис мусобақаларига якун ясалади

Яқин йилларда ўзбек қизлари жаҳон теннисида довруғ таратса ажаб эмас. Негаки бугунги кунда катта теннис мустақил мамлакатимизда тобора шахдам одимламоқда. Жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган номдор ва тажрибали спортчиларнинг «Ўзбекистон Президенти кубоги». «Буюк ипак йўли». Сателлит ва бошқа (қатор халқаро турнирларида иштирок этиши бу спорт турини янада оммалашишига сабаб бўлмоқда). Шу кунларда Тошкентда биринчи марта аёллар ўртасида «Челленжер» турнири мусобақалари ўтказилмоқда. Унда қарийб 20 мамлакатдан 64 спортчи иштирок этмоқда. Ўзбекистоннинг ёш қалдирғочлари 14 ёшли Ирода Тўлаганова ва Лилия Биктяковаларнинг илк бор чиқишларини мухлислар олқишлар билан қарши олишди. Улар якунловчи босқичга чиқолмаган бўлса-да, жаҳоннинг кучли спортчилари сафида беллашишнинг ўзи катта ютуқдир.

СУРАТДА: мусобақа пайти.

«ДЎСТЛИК»НИНГ ЙИРИК ҒАЛАБАСИ

«ДЎСТЛИК» футболчилари «Навбаҳор» ва «Пахтакор» сингари кучли жамоалардан енгилгандан сўнг, ўз майдонида «Косонсой» жамоаси билан бўлган ўйинга фақат ғалаба иштиёқида тушдилар.

Икки бор огоҳлантириш олган Аваз Хошимов ўрнини Тўра Шоймардонов эгаллади. Бир неча йил «Пахтакор» ва бошқа жамоалар сафида тўп суриб катта тажриба орттирган Тўра Шоймардонов ташкилотчиликни ўз қўлига олди. У тўпни жамоадошларига шунчалик аниқлик билан ошириб турдики, дастлабки дақиқаларданоқ майдон эгаларининг устунлиги яққол сезилди. Учинчи дақиқада бевосита унинг иштироки билан ҳисоб очилди. Тўп муаллифи Жаъфар Ирисметов бўлди. Мухлислар шу куни Тўра Шоймардонов ўйинидан мамнун бўлдилар. У ёшлардек ғайрат ва мураккаб вазиятларда уддабурронлик билан ҳаракат қилди. Рақиблар дарвозасига киритилган бошқа тўпларда ҳам унинг бевосита улуши бор.

Саккизинчи дақиқада Владимир Галянов ҳисобни 2:0 га етказганда ўйиннинг йирик ҳисоб билан тугаши маълум бўлиб қолди. Негаки «Косонсой» ҳимоячилари суст, «Дўстлик» ҳужумчилари эса майдонда ҳукмронлик қилардилар.

Мазкур учрашувда Жаъфар Ирисметов учта тўп киритиб, ўз ҳисобидаги тўпларни ўнтага етказди ва МҲСК ҳужумчиси Ойбек Усмонхўжаевдан (унинг ҳисобида 9 та тўп бор) ўзиб кетди. Рақиблар дарвозасига бир тўп киритган Фарид Хабибуллин ҳам ўз ҳисобидаги тўпларни 7 тага етказди.

«Дўстлик» мавсумда биринчи бор йирик 5:0 ҳисобида ғалабага эришиб, турнир жадвалидаги аҳволини бирмунча ўнглаб олди. Ҳозирда вилоятимиз вакиллари ўн турдан сўнг тўрт ғалаба, икки дуранг ва тўрт мағлубият билан (тўплар нисбати 22:17) — 14 очко билан саккизинчи ўринни эгаллаб турипти.

Шу турнинг асосий ўйинларидан бири Наманганда бўлди. «Навбаҳор» яна ғалабага эришди. Бу сафар «Пахтакор»ни 1:0 ҳисобида енгди. Кескин курашда «Трактор» устидан 2:1 ҳисобида ғолиб келган МҲСК 25 очко билан иккинчи ўринда бормоқда. Учинчи ўринни «Нурафшон» футболчилари эгаллаб туришибди. Бухороликлар ўз майдонларида «Сўғдиёна» клубини 2:1 ҳисобида енгишди. «Нефтчи»да ҳам «Нурафшон» билан тенг 22 тадан очко бор. Фарғоналиклар «Янгиер»ни 3:1 ҳисобида мағлуб этдилар.

Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Машъал» — «Динамо» (С) — 0:1, «Динамо» (У) — АСК — 0:1, «Атласчи» — «Наврўз» — 2:2.

Олий табақа жамоалари ўртасида ўн кунлик қисқа муддатли танаффус бошланди. Бунинг боиси Ўзбекистон терма жамоаси 19 июнь куни МҲСК ўйингоҳида Осиё кубоги учун Тожикистон футболчилари билан жавоб ўйинини ўтказишади.

Шарофиддин УМУРЗОҚОВ.

ТАШКИЛОТ

Пул ўтказиш йўли билан ва векселга

15х15, 25х25

СЕТКА-РАБИЦАЛАРНИ СОТАДИ

Телефонлар: (3712) 91-40-08, 62-24-27.

Тошкент вилояти меҳр — шафқат ва саломатлик жамғармаси қошидаги «Фариш» ишлаб чиқариш фирмаси **ТУГАТИЛАДИ.**

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида Тошкент шаҳри, Қушбеги кўчаси, 17/2 уйда қабул қилинади.

ҲАФТАЛИК TV «Тошкент ҳақиқати» TV КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 17

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан 17 июнь куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Ислоҳот ва масъулият». 18.40 Футбол шарҳи. 18.55 АКСЕЛС. Таълимдаги халқаро алоқалар. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». 21.05 «Миллат». Бадиий-публицистик кўрсатув. 21.40 «Оила даврасида». Мусиқий дастур. 22.10 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистон халқ артисти Саъдихон Табибуллаев. 22.55 «Олимп сари». Бокс. 23.15 «Оддий кун». Манзарали фильм. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол. Европа чемпионати. 01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.40 «Палитра». 19.05 ТВ II намойиш этади. 19.15 «Постфактум». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Курьер». 20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида». 20.20 «Мусиқа, холос». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 ТВ II намойиш этади. 21.10 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 22.40 — 23.40 «Спорт қитъаси».

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.30 «Ҳафтанома». 8.30 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!» Телетанлов. 9.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». Вайжантимала. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик кўрсатув. 10.35 Ўзтелерадиокомпания камер оркестрининг концерти. 11.05 «Гулобод ва хон Феруз». Телевизион бадиий фильм. 12.20 Футбол. Европа чемпионати. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Афшона — ибн Сино ватани». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси 18.10 — 20.40

*

20.40 «Арвана — туркман туяси». Телефильм.

*

Россия давлат телевиденеси 21.10 — 21.30

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Тропиканка сири». Телесериал. 22.25 «Синема». Кинокўрсатув. 23.00 — 23.05 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 «Қўзмунчоқ». Болалар учун дастур. 19.30 «Ерларни қурғоқланишига қарши кураш Бутунжаҳон куни». 20.15 «Кимга қанақа?». 21.00 «Жаҳон янгиликлари». Халқаро шарҳ. 21.25 Эълонлар. 21.30 «Биз ва сиз». Публицистик кўрсатув. 22.00 «Аёл». 22.25 «Биз ва сиз» (давоми). 22.55 Эълонлар. 23.00 «Спорт-тайм». 23.30 Эълонлар. 23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Олимп сари». Бокс. 8.55 Биржа ва банк хабарлари. 9.10 Эстрада қўшиқлари. 9.30 «Мўлжал». Публицистик кўрсатув. 10.00 Янгиликлар. 10.05 Болалар учун «Ҳунар — ҳунардан унар».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Абитуриент-96. Математика. 11.00 Немис тили. 11.30 Абитуриент-96. Она тили. 12.00 «Ассалом, япон тили!».

*

12.40 «Ёрдамчилар», «Инсон ва шер». Мультфильмлар. 13.00 «Ишбилармон». Тележурнал. 13.30 «Мунгли оҳанглар жозибаси». Кинокўрсатув. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Қувноқ алдоқчи». Мультфильм. 18.20 Кичкинтойлар учун. «Доно бобо даврасида». 18.55 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Мусиқий дақиқалар. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» 21.05 «Табаррук қадамжолар». Соҳибқирон излари... 21.25 «Рақс театри одимлари». «Тановар» миллий рақс ансамбли. 22.10 «Ватанни севмоқ иймондандур...» Публицистик кўрсатув. 22.50 «Стадионда учрашамиз». Кинокўрсатув. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол. Европа чемпионати. 00.45 — 00.55 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия). 19.15 «Блиц». Фотокўрик. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Бизнес-уик». 20.10 «АРТ-журнал». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Видеогид». 21.20 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.00 «Кинонигоҳ». 23.40 — 00.40 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Эртак учун раҳмат». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.40

*

20.40 «Бу ажиб дунё».

*

Россия давлат телевиденеси 21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Тропиканка сири». Телесериал. 22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 «Сирдошим». 19.30 «Солиқ ҳақида сабоқлар». 19.45 «Етакчилар». 20.00 Эълонлар. 20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 21.25 «Америка бизнесининг тарихи». 8-кўрсатув. «Жон Рокфеллер ва олигопориянинг туғилиши». 21.55 Эълонлар. 22.00 Долзарб репортаж. 22.40 «Дорихона эшитади». 23.20 «Кулгу асли қаримас». 23.50 Эълонлар. 23.55 — 00.05 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Стадионда учрашамиз». Кинокўрсатув. 8.55 «Қишлоқ тадбиркорлари». Имконият излаб. 9.25 «Ёшлик» студияси. «Ватанпарвар». 9.55 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Севги рақси». 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Кўнгил кўприклари». Публицистик кўрсатув.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Абитуриент-96. Кимё. 11.00 Янги алифбони ўрганамиз. 11.30 Абитуриент—96. Физика. 12.00 «Маслёнкалик бузоқча». Мультфильм. 12.20 Футбол. Европа чемпионати. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Ўйинқаро болалар». Мультфильм. 18.20 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз». 18.55 «Фан фидойилари». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, Фирдавсий мукофоти совриндори Шоислом Шомуҳамедов. 19.15 Спорт хабарномаси. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови. 21.25 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Сирдарё вилояти. 21.55 Футбол. Осиё кубоги. Ўзбекистон — Тожикистон. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол. Европа чемпионати. 01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.30 ТВ II намойиш этади. 18.40 «Кулгига нима етсин!». 19,05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Компьютер-Осиё». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари». 21.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 23.20 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Армудлар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.40

*

20.40 «Тоғ капалаклари». Телефильм.

*

Россия давлат телевиденеси 21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Тропиканка сири». Телесериал. 22.25 «Мусиқа ҳақида мулоқот». Моцарт. 1-кўрсатув. 23.10 — 23.15 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 «Мафтункор табиат». 19.20 «Уй остонадан бошланади». 20.00 Эълонлар. 20.05 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси». 20.30 «Тошкент оқшомида». 21.30 «Дунё ва болалар». 22.00 Эълонлар. 22.05 «Жаҳон мумтоз саҳнаси». Ёш ўзбек ижрочилари. 22.35 «Кинематограф». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Мен яшашни истайман». Ф. Хўжаев таваллудининг 100 йиллигига бағишланган кўрсатув. 24.00 — 00.10 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Ака-ука Эшжоновлар». Мусиқий дастур. 9.05 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал. 9.20 «Кўҳна тарих». Кинодастур. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Фармон ва ижро». Рақобат ҳақиқат демакдир.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Абитуриент-96. Биология. 10.55 Ўзбек тилини ўрганамиз. 11.20 Абитуриент-96. Адабиёт. 11.45 Инглиз тили.

*

12.20 Футбол. Европа чемпионати. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Той бола». 18.30 «Чемпион билан учрашув». Шуҳрат Ахмедов. 18.50 «Менда фикр бор». Телевизион клуб. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 «Юзма-юз». Мулоқот. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». 21.05 «Табаррук қадамжолар». Соҳибқирон авлодлари. 21.25 «Ҳофизлар хониш қилганда». Мусиқий дастур. 21.55 «Бўстон». Телевизион журнал. 22.35 «Кино ва телевидение оламида». Кинокўрсатув. 23.15 Мусиқий дақиқалар. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол. Европа чемпионати. 01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия). 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Дармон». 20.10 «Сизнинг услуб». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Автосалон». 21.20 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.00 «Кинонигоҳ». 23.40 — 00.40 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Музей заллари бўйлаб». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.40

*

20.40 «Эстафета». Спорт кўрсатуви. 20.55 Эълонлар.

*

Россия давлат телевиденеси 21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Тропиканка сири». Телесериал. 22.25 «Мусиқа ҳақида мулоқот». Моцарт. 2-кўрсатув. 23.10 — 23.15 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 «Компьютер-ревю». 19.25 «02» тўлқинида». 19.55 Эълонлар. 20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.50 «Каталог». 21.05 Эълонлар. 21.10 «Кобра». Телесериал (АҚШ). 21.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 22.25 «Эколот-коктейль». 22.55 «Кўнгилнинг етти кўзи». 23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Юзма-юз». Мулоқот. 8.45 «Кино ва телевидение оламида». Кинокўрсатув. 9.25 «Қирқ ҳунар ҳам оз...». 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Ёшлик» студияси. «Мактубларингизни ўқиб...».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Немис тили. 11.00 «Маърифат маскани».

*

11.20 «Олтин мерос». Эшвой. 11.50 «Бўстон». Телевизион журнал. 12.30 «Ҳамкорлик самараси». Ширага қарши кураш усули. 12.45 «Ана Бумбо келди». Болалар учун фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Синфдош». Тележурнал. 18.40 Мусиқий дақиқалар. 18.55 Хиванинг 2500 йиллигига. «Абадият ёғдуси». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Таянч устунлар». Етакчи тармоқлар. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». 21.05 «Марказ ва минтақалар». Бухоро вилояти иқтисодиётининг таркибий тизимлари. 21.45 «Пойтахт концерт залларида». Мусиқий дастур. 22.25 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Футбол майдонларида. 00.25 — 00.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Эртак». 18.25 «Юлдузлар». 18.55 «Блиц». Фотокўрик. 19.05 «Оҳанглар оғушида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Сиздан ишорат...». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ривоят». 21.10 «Эртага — шанба». 21.25 «Мафтункор чеҳралар». 21.50 «Таманно». 22.00 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.40 — 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Менинг республикам». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.15 — 20.40

*

20.40 «Бир умр мобайнида». Телефильм.

*

Россия давлат телевиденеси 21.00 — 21.30

*

21.30 Янгиликлар. 21.35 «Тропиканка сири». Телесериал. 22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 «Учқун». 19.20 «Кафолат». 19.50 «Билиб қўйган яхши». 20.15 Эълонлар. 20.20 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 20.50 «Режиссёр». 21.20 «Бизнес-академия». 21.45 Эълонлар. 21.50 «Мусиқий меҳмонхона». 22.20 «Бу бўстон аро...». 22.50 Эълонлар. 22.55 «Кинематограф». 23.45—23.55 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур. 9.05 «Яшил чироқ». Телемусобақа. 9.50 «Қайнона». Бадиий фильм. 11.10 «Сўз сеҳри». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, аскиячи Махсум Қозоқовнинг 75 йиллигига. 11.40 «Кичкинтой устахонаси». 12.10 «Ғазалхон ёшлигим». Тележурнал. 12.40 — 14.10 «Маънавият» видеоканали.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Қувноқлар даврасида». 18.30 Спорт хабарномаси. 18.40 «Пул ҳангомалари». Ғ. Ғулом ҳажвиялари асосида. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Бу ажиб дунё». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови. 21.30 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Нефтчи». 23.00 «Жаҳон бир ҳафта ичида». 23.15 «Ўзбекистон юлдузлари». Мусиқий дастур. 23.50 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк». 9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 9.35 «Компьютер-Осиё». 10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари». 10.55 Болалар учун фильм. 12.35 «Автосалон». 12.55 Оҳанглар ва Эълонлар. 13.35 «Кинонигоҳ». 15.15 «Спорт қитъаси». 18.00 «Совға». 18.20 Эълонлар. 18.25 «Олам». Маърифий кўрсатув. 19.15 «Оҳанглар оғушида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Мактуб». 20.05 «Имкон чўққилари». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви. 21.30 Видео янгиликлари. 21.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.30 — 00.10 Видео — «О».

III

16.35 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеси 16.45 — 20.40

*

20.40 Футбол. Европа чемпионати. 1/4 финал. 22.40 Эълонлар. 22.45 «Театр воқеалари». Телефильм.

*

Россия давлат телевиденеси 23.30 — 24.00

*

24.00 — 00.10 «Ғилон». Телефильм.

IV

10.00 «Болалар интерфестивали-96». Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган кўрсатув. 11.00 Эълонлар. 11.05 — 12.25 «Капитан Врунгелнинг саргузаштлари». Мульттўплам.

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 «Бу ажиб дунё». 19.20 Янгиликлар. 19.30 «Чинсэн». 20.00 Эълонлар. 20.05 «Олам ва одам». 20.30 «Эсдалик учун дастхат». Роза Бобоева. 20.55 «Сайёрамиз садоси». 21.15 «Рақслар қанотида». Греция санъати. 21.45 Эълонлар. 21.50 Кинонинг олтин асри. «Катта пойга». Бадиий фильм. 23.30 Эълонлар. 23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан!». 11.00 «Шоҳруҳ» клуби. 11.30 «Цирк! Цирк! Цирк!». 12.00 «Ташриф». Дам олиш дастури. 12.40 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Тўти Юсупова. 13.40 — 15.10 Футбол. Европа чемпионати.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Зумраша». Ҳажвий киножурнал. 18.20 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа. 19.05 «Ойнаи жаҳонда ...». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Эътироф». Япониянинг Ўзбекистондаги элчиси Укеру Магосаки билан суҳбат. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». 21.10 «Мусиқа жавони». Тележурнал. 22.00 «Сени излайман». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм. 22.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Наврўз» — «Нурафшон». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ҳафтанома». 24.00 Футбол. Европа чемпионати. 01.30 — 01.40 Тунги концерт.

II

9.00 «Эртак». 9.10 «Блиц». Фотокўрик. 9.20 «Сиздан ишорат...». 9.50 «Ривоят». 10.00 «Мафтункор чеҳралар». 10.25 «Таманно». 10.35 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси). 11.30 «Мактуб». 11.40 «Имкон чўққилари». 12.00 «Кўнгил». 12.30 Видео янгиликлари. 12.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 13.30 — 15.10 Видео — «О».

* * *

17.30 «Келгуси ҳафтада». 17.45 Эълонлар. 17.50 «LEGO» сайёраси. 18.15 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси). 19.10 «Оҳанглар оғушида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Шахс ва баҳс». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 Футбол олами. 21.35 «Илҳом сатрлари». 21.40 «Келгуси ҳафтада». 21.50 «Даракчи». 22.00 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.40 — 00.20 Видео — «О».

III

16.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеси 16.55 — 22.15

*

22.15 Эълонлар. 22.20 — 22.45 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». 10.30 Эълонлар. 10.35 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 12.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 12.15 Эълонлар. 12.20 «Парле ву франсэ?». Француз тили ҳамма учун. 12.50 «Мазза!». 13.05 «Жонли сайёра». 13.25 «Ҳар соҳадан бир шингил». 13.40 Киносалон. «Тутинган ота». Бадиий фильм. 2-серия. 15.00 «Оқ соя». 15.30 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 1—2-сериялар (Англия).

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультикарусель». 19.00 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида). 19.15 «Телеташриф». 19.30 Эълонлар. 19.35 «Бу ажиб дунё». 19.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 20.25 «Иштирок этувчилар». 20.55 «Туризм-ревю». 21.35 Эълонлар. 21.40 «Сенинг вақтинг». 22.10 Киносалон. «Тутинган ота». Бадиий фильм. 3-серия. 23.40 Эълонлар. 23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

16 июнь — тиббиёт ходимлари куни

САЛОМАТ БЎЛИНГ!

Донолар дейдиларки...

● Одамлар узоқ яшашни хоҳлашадию, аммо, уни эҳтиёт қилишмайди.

● Шундай пайтлар келадики, одам юз йил яшамасдан олдин ўлишга уяладиган бўлади, бунга имонимиз комил.

Донолар дейдиларки...

● Табобат ҳамма санъатлар ичида энг олижаноб санъатдир.

● Умримиз жаҳолатимиз туфайли қисқаради.

● Соғлиқ — донолар учун давлат.

«Мен фарзандли бўлдим. Чақалоқни тўғри тарбиялаш ҳақида маслаҳат берсангиз».

УМИДА, Янгийўл шаҳри.

УЙИНГИЗДА ЧАҚАЛОҚ ТУҒИЛДИ...

ЧАҚАЛОҚҚА кундалик қарашни уни эмизганингиздан кейин эрталабданоқ бошлаш керак, — деб маслаҳат беради шифокор-педиатр Ш. Акбарова. — Бунинг учун гўдакни ечинтириш ва чалқанча ётқизиб, терисини ва барча табиий бўғинларини — қўлтиқ ости, қовуғи, бўйни ва бошқа бўғинларнинг қизарган-қизармаганлигини ва бичилган-бичилмаганлигини кўздан кечириш лозим. Бу жойларнинг ҳаммасига стерил ўсимлик мойи суртилади. Гўдакнинг юз-қўллари қайнатилган сув билан ювилади. Кўзлари думалоқ қилинган ва қайнатилган сув ёки барот кислотаси эритмаси (бир стакан илиқ сувга бир чой қошиқ)га ботирилган пахта билан артилади. Бунда пахта кўзнинг ташқи бурчагидан ички бурчагига томон юргизилади. Ҳар бир кўз учун алоҳида думалоқ қилинган пахта ишлатилади. Бурун мой ёки қайнатилган сувга ботирилган пахта чилвирли гугурт чўпи ва бошқа қаттиқ буюм билан тозаланади. Қулоқ ичини зарур бўлганда пахта пилтаси билан тозаланади.

Чақалоқнинг хўл кўйлакларда ётиб қолиши мумкин эмас. У ҳар кеча-кундузда 15 марта атрофида хўлланади, дастлаб 3-5 марта, биринчи ойдан кейин 2-4 марта ёзилади. Бола ёзилганидан кейин уни ювиш, қуруқ қилиб артиш (қизларни олдидан орқасига қараб артиш керак бўлади), бўғинларига мой суртиш ёки присипка пуркаш лозим. Олти ойликдан бошлаб, бола тосга, 8 ойликдан сўнг тувакка тўсилади, салбий реакцияга сабаб бўлмаслиги учун тувак олдиндан иситилиши керак, одатда овқатлантирилгандан кейин ва ухлаш олдидан 5 дақиқача ўтқазилади.

Тирноқларини 5 кунда бир марта, жуда калта қилмасдан, бола ухлаган пайтда, қирқилади. Қайчиларнинг учи тўмтоқ бўлиши ва улар олдиндан спирт (атир) билан артилиши керак. Боланинг алоҳида қайчиси бўлса янада яхши. Боланинг бошида қазғоқ пайдо бўлса, бош терисига стерил ўсимлик мойи суртилади ва чўмилтирганда уларнинг ўзи тушиб кетади. Орқасига осилган сочлари қайчи билан калта қилинади.

Гўдакни маҳкам йўргаклаш мумкин эмас. Бу унинг ҳаракатида қийинчилик туғдиради, унга оёқларини қорин устига тортиб келиши ва уларни томонларга ташлашига ҳалақит беради, ваҳоланки бу чақалоқнинг табиий ётиш ҳолатидир. Икки ойликдан бошлаб, бола уйғоқ вақтида камзулчалар кийдирилади, бунда памперслар ёки подгузниклардан фойдаланилади. Киндиги битмагунича бола қайнатилган сувда, калий перманганат (кристаллари олдиндан алоҳида идишда эритилади) эритмасини қўшиб чўмилтирилади. Ваннадаги сув оч пушти рангда бўлиши керак. Сувнинг ҳарорати — 37 оС, ҳаво ҳарорати 20-22 оС бўлиши лозим.

Боланинг боши онанинг тирсаги букилган чап қўлида ётади, она шу қўли билан бола елкасининг юқори қисмидан ушлаб туради. Чақалоқни сувга туширганда кўкракнинг юқори қисми сувдан баланд туриши лозим, она бошқа қўли билан сувни олиб, бола танасига қуяди, сўнгра она қўлини совунлайди ва бошининг сочли қисмини пешонасидан орқасига қараб ювади, чақалоқ кўзларига совун тушмаслиги учун шундай қилинади. Бошини совун билан ювиб бўлгач, она совунланган қўли билан қулоқларини, бўйнини, қўлтиқ остиларини, кўкрагини, биқинларини, қовуғ қисмини ювади. Чўмилтирилган бола орқаси тепага қаратиб кўтарилади, чўмилтиришда ёрдам бераётган эса (отаси) олдиндан ҳарорати бир хил ёки 1 градус паст ҳароратли сувни човгимдан унга қуяди. Бола оила аъзолари учун қулай бўлган соатларда, яхшиси, кечқурун соат 8-9 да чўмилтирилади. Чақалоқ чўмилтирилганидан кейин дарҳол эмизилиши ва ухлаш учун ётқизилиши керак.

Сайр қилиш бола учун тўғри ўсиш ва ривожланиш учун зарур, шунинг учун болани йилнинг исталган вақтида сайрга олиб чиқиш тавсия этилади. Соф ҳаво иштаҳасини очади, овқатнинг ҳазм бўлишига ёрдам беради, қон айланишини яхшилайди, қуёш нурлари эса раҳитнинг ривожланишига тўсқинлик қилади. Агар бола ёзда туғилган бўлса, у билан туғруқхонадан чиққанидан кейин биринчи кунлардан бошлаб сайрга чиқилади. Агар у қишда туғилган бўлса, бунда бола 2-3 ҳафталик бўлганидан кейин, кўчада ҳарорат 10°С дан паст бўлмаса, сайрга олиб чиққан маъқул. Сайр дастлаб 10 дақиқа давом этади ва аста секин 1,5-2 соатгача етказилади. Ёмғир ёғаётганида ҳам сайрни канда қилмаслик мумкин. Бундай вақтда ёмғирдан пана жойда, сўри тагида, балконда турилади. Тик тушаётган қуёш нурида сайр қилиш, чақалоқни ортиқча ўраб-чулғаш, ортиқча исиб кетишига йўл қўйиш мумкин эмас.

АМАЛ ҚИЛГАН ЮТҚАЗМАЙДИ

● ПИЁДА юрсангиз бадандаги ҳамма мушаклар ҳаракатга киришади. Бунинг учун энг қулай вақт, эрталабки соатларда, ҳали ҳаво тоза ва тунги ҳордиқдан сўнг одам 30-40 минут чарчоқ сезмай юра оладиган пайтдир.

● ОҒИРЛИГИНГИЗНИ кузатиб юринг: хушчиройлик нафақат гўзал чеҳрага, балки, қадди қоматга ҳам боғлиқ. Семизликнинг учта босқичи мавжуд: биринчиси ҳавас уйғотса, иккинчиси кулгу қўзғатади, учинчиси эса ҳамдардлик. Эсингизда бўлсин, белингиз қанчалик ингичка бўлса, ёшлик ҳам шунга яраша узоқ бўлади.

● ЯПОНИЯ ва Голландияда олиб борилган тадқиқот натижаларига кўра, ҳафтасига 200 граммдан зиёд балиқ истеъмол қиладиган одамларда юрак хасталиги хуружининг юз бериши эҳтимоли тенг ярмига қисқарар экан.

● КИР ювиш кукунларидан идиш товоқларни ювишда фойдаланиш мумкин эмас. Ҳатто, обдан яхшилаб, чайиб ташлаган тақдирингизда ҳам унинг юзасида кимёвий моддалар қолдиғи сақланиб қолади. Улар инсон танаси учун зарарли моддалардир.

ЗАМОНАВИЙ ҚИЛИБ ТАЪМИРЛАНДИ ВА ЖИҲОЗЛАНДИ

ТОШКЕНТ туманидаги 1-шифо масканини бултур апрель ойида тўла таъмирлашга киришилган эди. Орадан унча кўп вақт ўтмай бу касалхона яна аҳолига хизмат кўрсата бошлади. «Йил давомида каттагина капитал қурилиш-созлаш ишлари олиб борилди, — деди бош ҳаким Комилжон Муҳаммаджонов, — таъмирлаш ишларига жами 8 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди. Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Тошкент вилояти ва туман ҳокимликлари, жамоа хўжалиги томонидан ажратилган маблағлар тўлиқ сарфланди. Тошкент тумани матлубот жамияти, «Гулноз», «Феруза», «Нуриддин ота» фирмалари, туман маиший хизмат кўрсатиш бўлими, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси ва бошқалар ҳам беҳоли қудрат ёрдам кўрсатдилар. Шифохона бугунги кунда энг замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланди».

Бу шифо масканида 18 нафар врач, 60 га яқин ҳамширалар 6200 аҳолига малакали тиббий ёрдам кўрсатмоқда. Шифохона қошида поликлиника, дорихона мавжуд. Бу ерда хизмат қилаётган Аҳмад Халилов, Йўлдош Сотилов, Каримберди Эгамбердиев, Рихсивой Абдуллаев, Абдулазиз Умурзоқов, Абдужалол Мажидов каби тажрибали врачлар қатори эр-хотин ёш педиатрлар Олимжон Қодиров, Гулзина Қодировалар, ҳамширалардан Лола Ҳусанова, Дилбар опа Рихсиалиева, Манзура Муҳаммаджонова, Мавлуда Зайниддинова, Ҳадича Бердиева каби нажоткорлар эл меҳрини қозонишган.

Суратларда: фельдшер-лаборант Лобар Ғуломова (юқорида) ва лаборант-техник Холида Набиеваларни ҳамда шифохона қошидаги поликлиника (пастда) жамоаси вакилларини кўриб турибсиз.

Даврон АҲМАД суратга олган.

Ўйлаб кўринг

ЯХШИ ФАЗИЛАТЛАР ОИЛАДА КАМОЛ ТОПАДИ

СЕЗГИРЛИК, зийраклик ва хушёрлик фазилатлари болаликдан шаклланади. Руҳшунослар серфарзанд оилаларда ўсган болаларда бундай фазилатлар якка ўсган болаларга нисбатан анча эрта, кучлироқ ҳосил бўлади, дейишмоқда.

СПОРТГА ОШНО БЎЛИНГ

СПОРТ билан шуғулланмайдиган қизлар 15-16 ёшга етганларида тўқималарида ёғ сезиларли тўпланади, уларнинг жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланган тенгдошларида эса ўсишнинг бутун даври давомида ёғли тўқима кўпаймайди, мушак тўқималари бир маромда чиниқиб бораверади.

ИЧИМЛИК ВА СОҒЛИҚ

ШИФОКОРЛАР спиртли ичимликлар истеъмол қилувчилар билан уни ичмайдиганларда микроэлементларнинг бир кунлик мувозанатини солиштириб кўрдилар. Маълум бўлишича, ҳатто, алкоголни бир марта истеъмол қилиш ҳам микроэлементлар, биринчи навбатда темир заҳираларини қисқартирар экан. Бу эса тана қаршилигининг камайишига олиб келади.

ДОРИ ТАЪСИРИНИ БУЗАДИ

МУТАХАССИСЛАР дориларни алкогол ичимликлар билан бирга истеъмол қилиш айрим кишиларда тўсатдан оғир аллергик реакцияларни юзага келтириши мумкин, деб огоҳлантирадилар. Алкогол билан бирга ичилган 100дан ортиқ дорининг таъсири бузилиши аниқланган.

БОШИМ ОҒРИБ ТУРАДИ...

Нима қилсам экан?

Тез-тез бошим оғриб туради. Врач бу қон босимингиз пастлигидан деб, ҳеч қандай дори-дармон ёзиб бермади. Бош оғриғидан қандай халос бўлишим мумкин?

Ф. БОБОХОНОВ, Зангиота тумани.

Артериал босимнинг паст бўлиши юқорилаб кетишига нисбатан унча хатарли бўлмагани боис ҳеч қандай дорилар буюришмайди. Бошнинг олд қисми оғриганда, бир неча соат мобайнида бир чой қошиқдан ичиладиган бир пиёла чой дардингизни енгиллаштиради. Кофеин марказий асаб мажмуасини жунбушга келтиради. Дўлана ёки женьшень шарбатини ичиш мумкин. Кун мобайнида бош танага нисбатан пасда бўладиган ҳолатда бир неча марта ётмоқ лозим. Шунингдек, контраст душ ҳам тавсия этилади — бу бўғимларни мустаҳкамлайди.

Г. ТЕШАБОЕВА.

«Сўнгги пайтларда, истаймизми-йўқми, ҳар турли шарбатлар кўпайиб кетди. Тўғриси, уларнинг нархи арзон бўлмасада, аммо ҳамма ичади. Шарбатларни кўп миқдорда истеъмол қилиш зарар эмасми?

ЖАҲОН И., Тошкент.

АСАЛНИНГ ОЗИ ШИРИН...

ГАЗЕТАГА мактуб йўллаган муштарийнинг саволлари кўпчиликни қизиқтириши табиий. Шуни эътиборга олиб, хориж матбуотидан олинган ушбу хабарни диққатингизга ҳавола этамиз:

«Англиялик олимлар, тараққиётнинг ривожланиши оқибатида юзага келган яна бир янги ниҳоятда хавфли бўлган болалар хасталиги «Мева шарбати синдроми»га эътиборни қаратмоқдалар.

Болалар сув ўрнига ҳам таркибида кўплаб миқдорда қанд моддаси мавжуд бўлган мева шарбатларини, кўпинча консерваланганини ичишга одатланиб қолишмоқда. Тадқиқотларнинг кўрсатишича, мутахассисларнинг овқатланиш соҳасида олиб борган текширувлари натижасида мева шарбатини мунтазам ичиб юрган 2 дан 7 ёшгача бўлган болаларда бир хилдаги касаллик аломатлари кўзга ташланган. Ўсишда тўхтаб қолиш, меъда бузилиши, асабийлик, кабилар. Нотўғри овқатланаётган бундай болаларнинг сони кейинги пайтда ниҳоятда ортиб бормоқда. Англияда, масалан мактабгача ёшдаги болаларнинг 70 фоизи ва бошланғич синф ўқувчиларининг 50 фоизи ҳеч қачон сув ичишмайди, чанқовбосдига эса фақат шарбат ичишади».

СИЙНАПЎШ... ҲИМОЯ ҚИЛАДИ

ИТАЛИЯДА аёллар ички либосининг янги модадаги тури — металл иплардан қилинган сийнапўш пайдо бўлди. Аммо, бу сафар у модельерларнинг хоҳиш иродаси туфайли юзага келмади, уни ҳаётнинг ўзи тақозо этди. Чиндан ҳам у компьютер ортида ишлайдиган аёллар ҳар куни тўқнаш келадиган электромагнит тўлқинларини ушлаб қолади. Мутахассисларнинг фикрича, организмнинг иммун тизимини ҳимоя қиладиган бу янгилик ўз навбатида хавфли шишлар пайдо бўлиши имкониятини пасайтирар экан. Металл тўрлар сийнапўш вазнини оғирлаштирмайди, негаки бу иплар сийнапўш умумий оғирлигининг бор йўғи 14 фоизини ташкил қилар экан. Материалнинг ипаклилиги ва майинлигига ҳам бирон-бир таъсир ўтказмайди.

Муштарийларнинг саломатликка оид турли саволлари битилган мактублари таҳририятимизга тез-тез келиб туради. Ана шуларни эътиборга олиб, газетамиз сахифасида «Қисқа саволларга лўнда жавоблар»ни ёритиб боришни лозим топдик.

ЛЎНДА ЖАВОБЛАР

«Кўз соққаси ҳаммавақт ҳаракатланиб туради, дейишади. Шу тўғрими?»

— Ҳа шундай. Кўз соққаси минутига ўрта ҳисобда 120 мартача у томондан бу томонга, юқорига, пастга билинар-билинмас «сакраб туриши» ҳисоблаб чиқилган. Бу билан тўр парда рецепторлари қўзғалади. Кўз бирон дақиқа тўхтаб қолса борми, биз кўрмай қоламиз, чунки, тўр пардадан мияга импульслар келмай қолади.

«Юрак сония мили оҳангига мослашиб урабошлайди, шунинг учун ухлаётган хонадан ҳамма соатларни чиқариб ташлаш керак, деб эшитганман. Ҳақиқатдан шундайми?»

— Соат юриб турган бўлса ҳам хотиржам ухлайверишингиз мумкин. Юрак ва организм умуман ички биоритмга бўйсунади, унинг механик соатларга ҳеч қандай алоқаси йўқ.

«Душга қачон тушган маъқул: эрталабми ёки кечқурунми?»

— Агар иложи бўлса эрталаб ҳам, кечқурун ҳам душга тушаверинг.

«Хом тухум қайнатиб пиширилганидан фойдалироқми?»

— Йўқ, хом тухумнинг ҳазм бўлиши қийинроқ. Бундан ташқари, кулинария жиҳатдан ишлов берилмаган тухум оқсилида овидин деган модда бўлади, у бистин (В гуруҳига кирувчи витаминлардан бири) таъсирини пасайтиради. Бу ҳол буйракларнинг ишлашига салбий таъсир қилиши мумкин.

«Қанча кўп чайнасанг, шунча кўп умр кўрасан, деган гапнинг маъниси нимада?»

— Халқ донишмандлиги ҳақиқий физиологик қонуниятни ифода этади. Яхши чайналган овқатни организм яхши ҳазм қилади.

«Тез юрганда қанча калория сарф бўлади?»

— Ўртача минутига 110 қадам ташлаб юрганда (соатига 6 километр) пиёда юрувчининг 1 кило вазнига минутига 0,0690 килокалориягача сарф бўлади: тезлик 140 қадамни ташкил қилганда ана шу вақт ичида (соатига 8 ва ундан ортиқ километр) — 0,1545 килокалориягача сарфланади. Ана шу ҳисоб-китобдан фойдаланиб, ҳар ким ўз энергия сарфини билиб олиши мумкин.

«Активлаштирилган кўмирни қай вақтда ичиш керак: овқатдан олдинми ёки кейинми?»

— Овқатланишга алоқаси йўқ.

«Шифобахш гиёҳларни термосда дамлаш мумкинми?»

— Мумкин.

«Мен кўпинча валидол ва нитроглицерин ичиб тураман. Бу дориларга ўрганиб қоламанми деб қўрқаман?»

— Камдан кам ҳолларда бундай бўлиши мумкин. Бундан чўчимаслик керак, агар нитроглицерин кўкракдаги оғриқни қолдиришга ёрдам қилиб ҳеч бир асорат қолдирмаса (валидол асорат қолдирмайди), ҳар сафар бу дорилардан ичавериш мумкин.

«Вазелин билан юз терисини, айниқса лабларни мойлаш зарарли дейишади. Ҳақиқатан шундайми?»

— Қисман тўғри, чунки вазелин — нефтдан ишланади, у юз терисини қуритади ва таъсир қилади, айниқса лаб шиллиқ пардасига таъсири кўпроқ бўлади.

«Уйда гимнастика машқлари ёки очиқ ҳавода машқлар қилиб бўлганимдан кейин душга тушаман. Айтингчи, сув ҳарорати қандай бўлиши керак»?

— Душ қабул қилишни сувнинг баданга ёқадиган ҳароратда бўлишидан яъни 37+40 градус даража атрофидагисидан бошлаш керак. Кейин уни аста-секин 1-2 даражага пасайтиринг, сувни гоҳ иссиқ, гоҳ совуқроқ қилиб чўмилинг. Чиниққан одам сув муолажасини контраст душ билан тугатиши, яъни аввал иссиқ сувда ювиниб, кейин муздек сув ишлатиши мумкин.

Эчки сути

ҲАЗМ БЎЛИШИ ОСОН

Янги соғиб олинган эчки сути нафақат мазали ва фойдали шу билан бирга шифобахш ҳамдир. Уни ҳатто эмизикли чақалоқларга ҳам беришади. Заифлашган беморларга овқат ўрнида ичирилади.

Ўзининг таркиби жиҳатидан эчки сути сигирникига яқин туради, айрим кўрсаткичлар бўйича ундан бир мунча афзал ҳамдир. Эчки сутида ёғ анча кўп. Шунинг учун у калорияга бой. Бундан ташқари унда сигир сутига нисбатан тўйимли ёғ кислоталари ҳам кўп миқдорда мавжуд. Ленолли кислота 1,5 баробар, леноленлиси эса 3 баробардан ҳам зиёддир. Булар, яхши биламизки, организмни бардамлигини, уни юқумли касалликларга бардошлилигини таъминлайди. Холестеринли алмашинувни меъёрлаштиришга ёрдамлашади, яъни склерозга қарши ҳаракати ҳам бисёр.

Эчки сутининг ёғ шарлари сигирникига нисбатан анча майда, шунинг учун ҳам унинг ҳазм бўлиши осон. Эчки сутида кальций ва магний ҳамда темир, марганец, мис каби микроэлементлар ҳам жуда кўп миқдорда мавжуд. А дармондориси ҳам сигир сутидагига нисбатан икки баробар кўп. Каротин эса деярли уч, аскорбинли кислота 1,5. Никотинли (РР) витамини уч баробар кўпдир. Бу сутнинг дармондориларга бойлигини шу билан изоҳлаш мумкинки, эчкилар жуда кўп ҳар турли ўтлар билан озиқланади. Эчки сутидаги оқсил моддалар сигир сутидаги каби аминокислоталарга ҳам бойдир. Уларнинг миқдори иккисида ҳам бир хил.

Саҳифани Миржалол МИРАЛИЕВ тайёрлади

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOSHKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48 Эълонлар: 33-99-15, 36-57-27.

● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0305. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Адади 10040 нусҳа.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти – 20. 30. Босишга топширилди – 19.00. 1 2 3 4 5 6